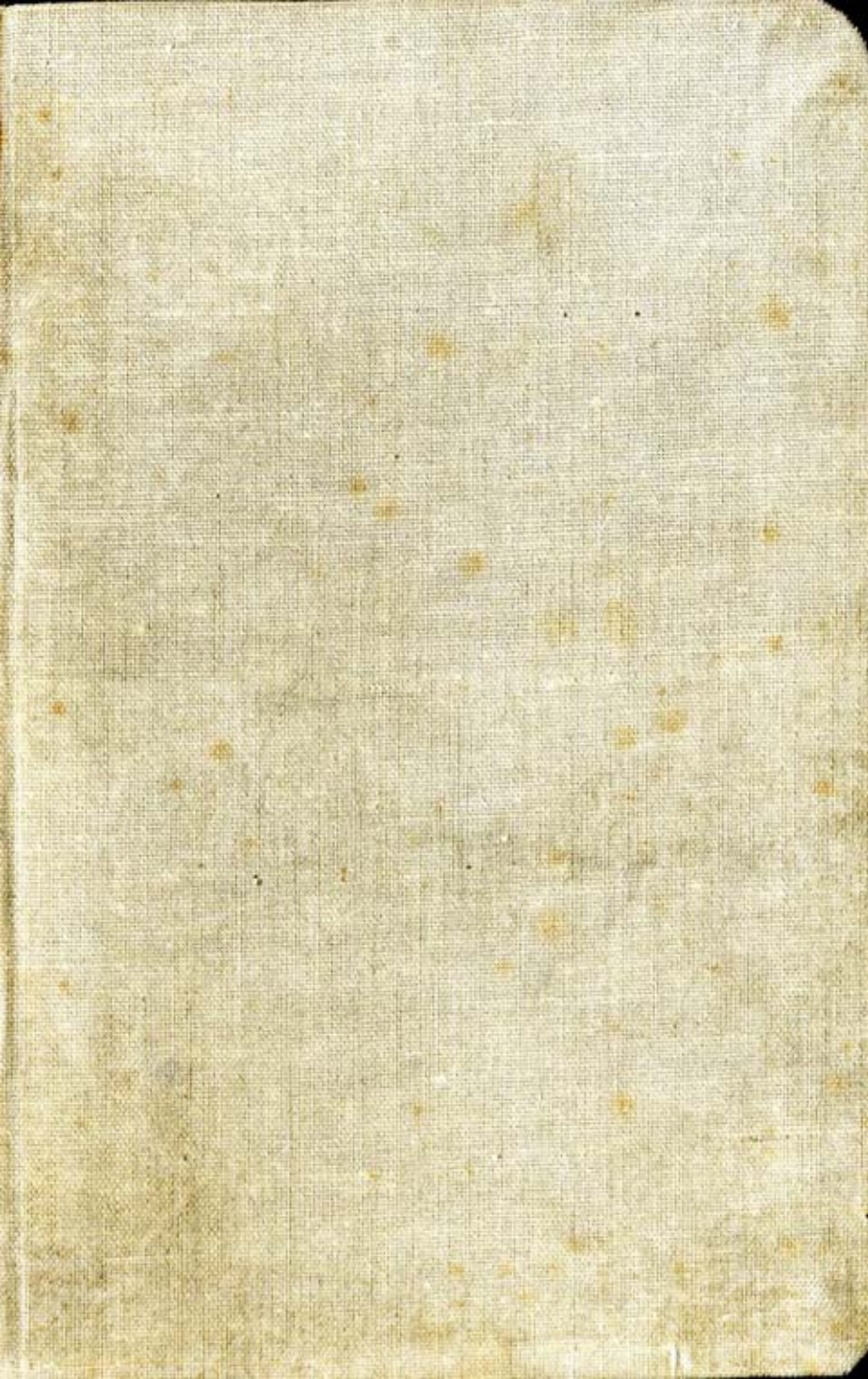

Kui kurbus suur, siis lae mind,
Naljaga ma trööstin sind.
Nais ja nali ergutab,
Kurba muult lahutab!

Hilju.

Jõuluk

~~muusaasta~~

Mist jõulud on jälle kaiss
Supäras mõelgu igamees:
et miks, me vaimad, rüüdlime,
jalga taha paneme?

- Me ühest kännust võrsunud,
me ühes vaimus kasvunud,
meid ühte vüsi nõõgitud
ja ühes koos me pageruid.
Üht jumalat me usume,
ühtmoodi Moskva naine.
Kui teisid lähel heasti,
siis saatke teda põrgusse,
sest sandile tule ikka viha
kui tume näisid sealika!
Eks ole mure kuulus jonn
küll igas tars solgitonn,
ei temast pääse ükski mats
vaid moodas kulis öeldaks "trots".
Jah, jonn ja viha, kuulidus,
mis kõige halvem omadus.
Näid nutakem nüüd pralhti alla,
et ühes meil kord pääsiks valla.
Ma muuatis nüüd tagasvaatan,

Kuis mindki tihti kiusand saatam
mis suurtust mustest näärda,
neile su ju O ja A! —
Me rahva küljes ürgne viha,
et su su silmis kaku siga,
kes sinuga ei ole päri,
kui ütleb Piipsigi an meri!
— Läks Jannsen punni tauraga,
suis Jakobson löi Taaraga
„Sakalas“ et vesi kuis
sist vastu ali „Pastimus“. —
Eks ali muut kaks pastard,
kes varavara korjasid.
Kui neist kord pidas käret kurt
suis oli Eisen akki kurt!
Kui Andus kraavi kavandas,
suis Pearu vastu hahtas ...
Kil rahus varu vasa teanud?
Kuid mulliks issand jänni loanud!
On Vestman peal, suis Pübeliht
ei saanud alla pesuht.
Kui Tõnisson Toompelt läts,
suis õnna lahkus rohalt Päts.
Kui Viidla „Ismapäeva“ tugi,
suis tekkis varsti kavarögi.

Kes väidab kallatappu jäi
kui Eempalu neid surnuks löi!
— Vaat tapamüja rajati
muil Vabariigis aktsasti,
sist su pole mitte äige muus,
kil naabri sink on silme us!
Kü lood ka meiridega
ja mitme tüte alaga.
Jah, ei saa mitte alla vakra,
järgest kiusab kurat takka!
Kui nõutis käib me naabri Hnni,
peale hulpu saama ka Tõistri Mnni!
Ka kaladega rakkurents
ei alunud sügugi muut tõnts,
sist praalis Tallinn kiluga —
suis Pärnu kaku näimuga.
Luts, silmud, kuldad Narva linnas,
Lattik mulkidel just hnnas!
Vaimu Tartu koolitas
ja kohvitradust arundas,
kum Tallinnaskee loodi
ühikool, paar kohvipoodi.
— Lann kütis ühtstigerust
ja raha tuli nü it luss —
Kuni dundis tekkis kooperatiiv

- Kuidas sa süngi lütmatüü
Mist „maksid“ tehtud ~~mitu~~ tasin,
kuid kõigil peab ole sama rasin
ja kõigil asjaajaja,
kes palga ust peab haakuma.
Kui aga langus tasin ära,
siis katkines kahe päägukära
ja vabrikus su kraigamus,
alies väljas veel mehi ust!

- Ent nüukukki mist üsna vähe
nust mõnedki on saanud pähe
küll lakub varsti ka viimne sako
kui kannust täiel katvipanoo

- Mis kasu juhtist, kes üksiinda,
kel puudub rahvas, puudub ka maa?
„Sa austa rahvaarimeid
ja jäta mängust kaabakaid!“

Sis verraarm lääl ühtlase
jo valitsuse saame ka!
Kül alg mist üllatusti taale
las kangem muis nüüd korra laale,
siis, usti rahvas, rõõmusta,
saad ühes vöödis magada!

Jõulutaat, nüüd alla meheks!
Küllalt peostud usti rehus!

Jõulutuvitust sulle ütlen
jo kannatava kodul mätlon,
me soove täida kuhjaga
jo peksa vaenlast armuta!
Sa rüü, kes end juhtis peavad,
anna, et nad hästi saavad
korra vaimukambrikesi
jo torkust palumast si väsi!
lihtsal mehel annu tööd
jo luba mis ta higris sääl.

Pise puhtars sõdurid,
dipiile jäga dallarid.
Niiduohle kirjuta
südamusse: Eesti maa!

Emachle ütli veel:
ülim lapsel emakul!
Noortamustel annu märku,
et nad si kaoks vööra võtku.

Vanapaistel annu tarmu,
lisenailtel kingi armu.
Kirjõmustel annu närvu,
künkstirahval helgeid värve.

Palutixurid õelda küsti;
olge maks, pange risti!
Pargukatelt ruuminda,

Kus Jassifit saaks moonida!
Nüüd ~~jassifit~~ ^{ruusaga} saakunud,
vaen ja nõi su unustud...
Supraki klgasi tästame,
hard ~~jassifit~~ ^{ruusaga} soovi me!

Ants

Pastiporsi nüst:

Aastat kalen an tännid seltest aast,
kui mud röövel päästis röövel kaest.
Jassifit tehti särn,
"Suur jo lai? läks purn narn,
Stalngradim käis aina, "Sig ja Hert!"
Ref. I:

Saksa Pritsuke marssis kord maantel
Riust Minster, Minsterist Moskvam vus tu
Eestist karamunad, speck jo ^{on Kadegid} ~~vor~~ ~~and~~
Oma nirk-jai mälistuskes vut vord su!

"Morsamaa ^{nüid an} ~~on~~ ~~nüid~~ ~~me~~ ~~sassa~~ ~~rööm~~ ~~jo~~ ~~õm~~!"
Laulis Mäe jo laulis Pritsi von:
Matsi kasti "pea lõuad!"
Kõrgem tõug kui taipa jõmad,
Eestimaa ^{nüid} valitsema saab!"
Ref. I:

Lääms tihti äkki äre invasioon.
Saksa Mikkelit lappis otse sejo maan!
Polnud tantsi, polnud püssi -
Saksa värk läks puka vussi,
põrmuks varises ka kuulus lään vall.

Ref. II:

Väime Pritsuke marssib taas maantel,
Narvast Rīga, Saksamaale vüib ta tu.
Kanget kapsakaidu ninnä lai kangelt.
Väidu Van - jääb umistuskes küll vord su!

Tavast lähul bnti-arm eskadrell,
tagalas on rahval varuks null jo pill.
Linnadest jääb murehummik,
idast püssib Stalin, summik!
Oh, Paala pan mures küll sõda tegid sa!

Ref. II:

Sano nüid aina oma nimeid õguendab,
suurust tõrji võidust Göltsels pasundab.
Aga Aadri vuntsid turris:
võrm jo au on puka lõmmis!
Püssinõm ja ars vast süüsi parim van.

Ref. II:

Alati lüdis süski vümaras kua idu-
Volk jö Sturm-vaat'se mu võidutu!
Raugad-sandid seati nitta,
saadeti nad ära itta:
"Nüüd an tiiblat jälle varuks surm."
Ref. II:

Sõdur

Prapaganda.

Laagrielanik Joosep Logi vättes
Käski emigratsiooniasjõ. Sukord ta
iintas pääsu USA-sse. Oli kutselt
meremees. Ja näaxis ingliskult kui
puhastvõrd jänki. Ei alnud tal süja-
süüd südamele jga noosteleks
kapsudel, ka kõrgealulisedad rhu-
likmed - sõrmetsad - olid täis-
arvuliselt allus. Suga ajas asju täie
enese kindlusega.

Väjelikud vormaalsused täidetud,
louakirikus käidud, rhu jö hinge
poolist skümitud, ali ta täpaks nii
kaugel, et väis korsi vabadussambale
peale vätta.

"Tun seal mere natwa heaks nii
palju prapagandat kui paragrahvud

vähigi lubavad," töötas ta maha-
joojale pühe hardumusega.

Seda väis ka uskuda, sest Joosep
Logi suurvärk kuulus kahtlematult
isimesse katagoorianasse. Ja ingliskult
ali tal ka seda. Armuse viga ali see-
ta armastas liialdada. Aga mesi-
müsti jutus ei saa seda pahaks
panna. Kuulub kutselata juurde.

New Yorgi sadamas ründasid
vürskid immigrante laskuvalmis
fotoaparaatidega ajakirjanikud. Üks
nüst asus Joosep Logi usutlema.
"Kuidas Teie muld New York?" ali ta
esimene küsimus.

Joosep Logi viskas blasurumid pitgu
ali mitjonte linna. Vemtas siis üli-
alwa ühokäikusega:

"Tavaline sadama linna. Tulitab
veidi mere Rohukäta mulde. Arnult
natuke väiksem."

"Oli teil seal Eesti's ka selliseid
maju?" asutas lähemus linna
kõrgemale pitv lähemusele.

"Oli ikka ka. Aga peamiselt

prantslähimades. Pealimas, näitena
kuuluvad sellised asmikud sund-
määruse korras lammutamisele
juba möödunud sajandi lõpul.
Erand tehti vaid ajaloolistele
südalustele."

"Aga mi sunni laava turt rikka ei
almsid," näitas prussimus värskele
immigrantidele uudele sirvat ooke-
aniduglast, millele muretas
ujuvat lõma.

Jaasep Lagi taxseuris meruhig-
last pätgliku põlguga nagu
sajelaava kamandoi soostitarnud
kalakutterit.

"Mõni lau või asi," mühatas ta.
"Murt Eestis liikusid sellised künad
vaid Härgjõpia jõe ülemjooksul. Või
ütlemine: ühulose sirvates. Talvel,
kui jõgi jäässe läks, kurasit naad
karkid kai peale Rummuli."

Lehemus tarpas, et uus immigrant
ajab udujuttu. Kuvi pärast muutles
süski udu.

"Aga millised olid turt süs nad

põis laavad?" pani ta küsimuse
ette.

"Nah täpselt tammazhi ma ei tea
just öelda. Aga ma tean mõned
selgitavad võrdlused. Sellisel püksil
sün vüb vaid viiete nööridel masti.
Mure laavatel alid selline kake
küsi puruga kivitrepid, vümasel ajal
ka liftid. Lauva poatsmam sõitis
mouturattaga aktri jõe vööri vahet.
Jalgsi palers kuidagi jõudnud.
Armuks mure, kes jalgsi käis, ali
lauva metsavaht. Talvel sõitis temagi
suuskadega."

"Ja kapter sortis muidugi linnusega,"
sügas lehemus vahel.

"Värballa, et mõnel kapteril ali ka
linnuse" jätkas Jaasep Lagi esitamatute
sahuga. "Aga mure vana oli igavene
koorus - ta sõitis hantlikult
trammiga. Ja alksite näimud mure
lauva süpikatelt! See ali mi süs,
et tükrid käisid põhjas kühme
lõngatamas."

"Putme tasterle muidugi baggeritega

ja tarta servantsite kraamadega,"
säbras prussimuss ning prussid
mõnema.

Jaasup Logi lõi ka käega, et
mis ja miksugusega sikk näägid
ning süsduo Eesti Selti - nisti -
väsimust puhkama.

Järgmisel hommikul pisteti
talle raevutsevat kaasmaalast
poalt ajaleht minna alla, millese
esiküljel oli äratoodud ta pilt.
Pildi all seisis tallikõrguste
tähtedega: Eesti vab. Jaasup Logi -
Baltimaade parim valitaja.

"Kas minu tutvustatakse kodu -
maad?" pärti talt arm.

"Tutvustamine ja propaganda
on kaks asja," selitas süüdistata
külma nägu. "Minna igatahes tein
propagandat nagu targemad mehed
kärkisid."

Nihits.

Tuluriku emigratsioon.

Dp Madis Kodis oli jõudnud ära -
tundmusele, et tuleb raputada järga -
delt Saksamaa tolm ning otsida
kahasem peatuspaik mõnel ülemere -
maal. Aga tüütas laagri elu, igavuses
läks lahenduse ootamine. Kui ta siis
varus kõik paberid, mis vajo, ära -
kirjeld fotokapsiad, iseloomutumus -
tused, sõude ja nistimistähed, ning
kui siis mõni puudu tuli, sai notari
poolt täpiks kõik ilusaasti korda
seatud. Lisaks veel taskutais fotosid
ning nii ilmus Kodis dipüdi
Mukasse - kuulsasse komisjoni linna.

Enlist valikut ei olnud Kodisel
uue kodumaa suhtes ja nii ta astus
südielt esimesse saappa, mille algus
oli tohutu rivi kasarmu koridant,
terne ots aga arstide, süsti'jate ja
ülemere konsulite paleus. Kodis
kannatas ära süstimised, veruproo -
vid ja kui täpiks pool maraske
mühtult jõudis hänade ette, ~~tõde~~

luti tema kihakaal lüü vähene,
veri vesine - ühesõnaga sobimatu
praak.

- No tühja, sülitas Kodis, saal
vaadatud tünn maa, või rüüst
müüd püündus!

Ja nüüd asus Kodis uue saba
lõppu. Suurad käis kugi hinglaste
isand mustena silt läbi ja käskis
näidata käelabasid. Noid käsi siis
too häna uuris, mõnda isegi
kampus ama - nah tubli talurahva
liivapatsi suuruse käimelaga, ent
enamikus raputas vaid halvustavalt
pead. Viimast hulka küulusid ka
Kodise käed, lisandiga et häna
arvates olla Kodise käed lüü naise-
likud. Seega lühtus ka su sahas
sõrmene.

Kodis ei jätnud jamm. Nädalaid
jõlkus ta sabast rappa, karmisjõmist
teise ja sama palju kui oli tal ihu-
lõhmeid ja organeid luti ka püün-
dusi mõttesõlmuseks, peale selle
uul pekkamaseid ja muid nage-

matud asjad. Kui aje jaoksul oli
Kodis käinud jões karmisjõmis, nii
palju kui leidus seal gloobusel
mängitud nügipühole järgi.

Sis artas Kodisele. Sülitas paas
või kalm korda ja tuli tagasi ama
laagri kõi peale. Ja sülitas vulgi:
- Ühtal sellist igavsest näögist! Ei
lühuta ma enne, kui tulvad ajad,
müt hänad ülimusemaadelt astuvad
mureguseid tixu tulga taga.

Oodaku siis! On need maailma
vaguward emegi nähtud. - eksiks
sordivad mehi mõõduga, aga tuljem
noalivad pümsandidki oma rida-
desse, teada puha!

Nü istus Madis Kodis äiglasel
vihar ja mätkis oodata.

Ming - kasmäe! Muntusidki ajad.
Kunas just, seda ei märganud, aga
Kodise unsele raputati äkki ja tuppä
sigines punasenäoline läikiva tom-
kübaraga häna, nauratas ja kum-
mardas vüsakalt Kodisele:

- Excuse me, - ja häna isitlis end

vägeva ülimurumaa konsulina,
kis atsit ausard ja kõrge kvaliteedi-
lisi kodanikke oma maale, ning
vahust suvatul aulike härra

Koditski tema pekkumist vastu
võtta. Prii sät luksusausikud,
palk vana vassa kõrgem kui ama-
maalastel, tööd väit võtta kust
ite saavid ja kodakansus antakse
samal silmapilgul, kui kõrge aulike
dp jälg ismaksordult püüdnud
uue kodumaa pinda.

Koditsi suu vajus istus ammuli,
ant siis mures, et ega üin midagi
ismlikku oligi, sida ju arvate
oli. Talle munusid käre vauvad
kamisjannid, sabadid, süstimised,
täipulber, ning maatoõugu jamm
tumas ajas selje sirgeks.

- Pali sihturist asje! Pali dp
laager möm orjotung! Teie maale
sobivad ainult batentatid. Jah,
palju on teid kirjasaajaid!
Ja lubage küsida, kas olite
teingi analfabetist, sest aruarmid

inimene ei tuleks niusuguse näu-
suga maalema kõrgeima kvali-
tudiga inimlõigi hulgaast nare
atsima?

Võõras härra punastas, valandas
ja lahkus ruttu. Ent üürise aje
pärast avanes taas uus ja hõbe-
dasti vurrudiga, täisvate pilli-
klaasidiga elegantne vana härra
sirenes

- Servus! Bon-jaur! - siis tõmbas
härra põuest paberilehe ja luges
salt puhtas maalekoos:

- Mõistes Kodis, meie kuuksusinas
kodumaa igatsel juba ammu teie
lugu putnud isiksust enda kodanike
hulka. Kohale võime teid linnust,
seijärgi vübiti kuus kuud parimas
kuusardis rügi kulul ning seijärgi
väite tööpakkumiste hulgaast valida
endale sobivama. Kodakansus ja
peahsille uul suurima praavitsilma
aukodanike tüitel antakse rohu
saabumisel.

- Plära! - rõõmats Kodis, teie maa

an tulvil larskust, sinna sobi-
vad ainult ahvid ja larskelajad.
Üks täisvereline dp ei muusuta
ka tui maa poole. Häna

~~Häna~~ solas tumbus: ~~mis~~ mai-
gutab imelikult suuga ja lahkus
vaikselt.

Nüü algas. Kodise uuse taga
sõelus konsulid ja vārbajad
nagu kuningamüüjad. Rakuti
kähti ülikooliprofessorid karstna
pühkijani, palgaga nü palju kui
oskad küsida. Lüksusvõttad,
limusümid, puhkus Riviernas, väi-
omal valikul maailma elüt-
kuurastide hulgast.

Kuid Kodis pidas vastu. Ta
näitas missugune murematu
vaim asub aiges ja läbiõppinud
dp-s. Kõik kihutas minema.
Aga seda hullumini surusid peale
isandad ülemu maadelt. Dp oli
saanud ihaldusobjektiks, san-
geriks, üliinimeseks, legendiks.
Ning kõigi prototüübina istus

Madis Kodis Rülmas laagnimkas
ja kihutas ära isandad oma uniselt.
Kostus jälle kaputus.

- Väga - nägatas Kodis ja - ärkas
oli uimunud istudis. Kaputajas
asutus majavanem, kes tuli
lugema uut emigratsiooni teadet.
Vajatakse abi elupaari nelja lapsega
kusjuures tingimused - vanemad
olgu blandid ja pikaraskulised,
mühe vanus 42, naine 39, lapsed:

1) poeg 16 a., 2) tütar 14 a., 3/4)
kaksikud - poiss ja tütar vanusiga
10 a. 8 kuud. Teguuskes suhkru-
puchi farmi, ca 60 ha, harimine.
Korter asub suhkrupuchi sõlas.
Äraköblatatud umbrohtuväit
töötaja kasutada oma huvides ja
ärinägemisel.

Kodis siimatas veidi magamist
Rangid lühemid - polnud uut
tulnud ~~teised~~ ajad. Istus siis
uuesti, sühtas ja mõtles jääda
vulgi ootama.

Pearu.

"Pole minu asi!"

Jalta Rahvarahvaitsi pärrast küsivad Stalin Rooseveltilt, kui suur äige alivat tööliste kiskumise palk Amunxas. Umbes 350 dollarit kuus", vastanud Roosevelt.

"Aga kui palju on tal vaja elamiseks?" — "Nü umbes 200 dollarit." — "Aga miks tule ta ühijäänud 150 dollariga?" Selle peale vastanud Roosevelt:

"See pole minu asi!"

Süü Kaldumid juht vene tööliste tunnistusele. "Palgü äige tunne vene tööline?" — "Nü umbes 800 rubla kuus." — "Ja palgü kulub tal elamiseks?" — "Umbes 1000 rubla." — "Aga kust võtab ta püüdjäänud 200 rubla?"

"See ei ole minu asi," vastanud Stalin.

— . —

100 protsenti marssal Tito poalt Valismaa diplomaat sõitnud Jugoslaaviasse jö küsivad ühelt sealt ühelt: "Ühtelge palun avameelselt, kui palju tule kodanikest on

"Marssal Tito poalt?" — "Sada protsenti!" saanud ta vastuseks.

"Sest vaadake", selgitanud jugoslaavlane, "95 protsenti on Marshalli poalt jö 5 protsenti Tito poalt..."

"Elagu vaba Kiiss!" Härra Imre Kiiss Budapestist võitis kompartei usalduse nii kõrge määralt, et ta tähtitati valismaal sissivõit tegema ungari teostusele. Mäni päev pärast tema ärasõitu saabus järgmise sõjaga telegramm Rumunla pealinnast Buxarestist: "Sissivõit teostatud. Elagu vaba Rumunla!"

Mäni päev hiljem tuli Kiissilt jällegi telegramm, seekord Bulgaaria pealinnast Sofiast: "Kaupade suhtes kogu lõpetud. Elagu vaba

Bulgaaria! "Järgmine telegramm
oli Jugoslaaviast!" Selle järjek
ei kuulnud Kressist mitte
mädala ~~järe~~ jaoksul midagi,
kuni saabus täpne süsire
uus telegramm: "Olen Pariisis.
Elagu vaba Kress!"

Inglismaa nali.

Inglismaal naudtuvagunis istus
amuriklane ühe rüüps vanema
aunväärsi daami vastas. Järgi
näris mõned minutid vaikelt
oma närimiskummit, kui daam
pöördus tema poole: "See on trist
väga kena, et ajate mõnuga juttu,
kuid ma pean teile ütlima, et
ma olen täiesti kurt."

Saksamaa nali

Wülfburgis on kugi Kirsten ühe
tütarlapse vastu olnud pisut lüga
aktiivne ja nüüd seisab ta kahtu
sus.

"Täi võtate süs-süs õigeks, et olete
isa?" küsib kahtuniks.

"Jah"

"Süis ~~on~~ asi selge ning jääb üle
vaid ronalolada maksmine."

"Oh", vastab Kirsten. "Selle eest
ma ei taha saada midagi!"

Porka jõuluöö

Kõstnimaja Porka pugus oma urgu
heade uudstega: köök ja sahter
lausa lainitak magusatest loh-
nachist! Rasvapurse, tangupütte
jahumatti kõik lauad täis! Ja
kus tõsteti sahviriüleste saiapätsi!
Rosinad, iga kandi peal nagu täime
- ning lõhnavad ise, nii et pea
võtab uimaseks!

Porka noorim pojavõsu Maku,
pidurine hüüpaeg nagu vollaena,
kuulis juttu hüvast noast ning keris
enese isali-emale lähemale.

"Makule rosinad ja saiakoorikud!"
siutsus ta tagumistele räppadele
puusti ajades.

Porka-ema ei pannud küsimust
tähtlgi. "Küllap vist tulvad jälle

jõulud", arvas ta mälikult.
"Ega nad muide nii rikkalikult
tagavarasid kogu."

"Jõulud nii", kinnitas Parka
isa. "Tõesti pesakonnaga
oliri vähe aja ust koos, —
nendel kindlad teatud, et
jõulud. Müüd, vats, ole mureks
jälle head ja parimat vastu
võtma", sihtas ta muhukas
oma rahuvõltsi.

"Makule nasinad ja sadakooni-
kuid", sihtus pesavõsu muusti
vähki. Kuid vana Parka tõrjus
ta pahaselt oma nurga tagasi:
"Kannata kuni lähel pimedaks.
Kõstri küsu laste praegu nagu
igavene tüütus sahin ja kõõgi
vähki, kuidas siis mina jääle
saan. Oata, oata pojake, enne
hammikust valgust saad kahu-
täre, mäherdust sa veel enne
pole saanud!"

X
Ja vana Parka liigpas muusti

hunnik. Aga enne valget vättis
asi hoopis kurva pöördi.

Kui Parka-papa sihtus minna
unusopist valjo, pistis kugi kade-
jalgu vaenlane kisama ja hakk
hiljem purskas juga valget lubjõ-
vett august sisse. Parka-papa
tegi harjunud vilumusega umbes-
pöörd ning kadus pesasagssi tagasi.
Ent siinagi valgus imalalt veele-
likku järgi ning varsti ujus kogu
pesa. Suure vaevaga päästeti
rahkannud Maku uppumiseist.

Porkade kuuch kestel etitatud
pesa kumultiste tagavarakäikudiga
oli kora pealt muutunud
elamiskõlbmatuks. Kõikjal lähnas
mürgise vedeliku järgi, nii et silmad
võttis ripitama. Parka-isal ei
jäänud muud üli, kui vättis
naise, Maku-paari ja jättis Kõstri-
tare igavesti jumalaga.

X

Sügavas pimeduses jõuti suure
hoone juurde, mis küll ei lõhnanud

just paljutõotavalt tardes järgi,
kuid kui hoaliga aldi lähemalt
tutvutud, luti et elamis-
olukorras pakub see kätkest
härd võimalusi.

Porka-papi kui asjotundja
valis pesategevuseks suure kapi,
mollist ta oma elus veel kunagi
ei alnud näinudki. See oli täis
püksi torusid, kaste, sappe, traate,
püksi ja kätkest muid ioneseid.

Mäku, kui uudishimulik
perikama-lüge katsus hammustage
uht sirget valget toru. Lõuna ei
jäänud hambajälgi peale.

Porka praavis ise.

"Tina", sulitas ta püh. "ja
kas nähti, kui palju need on. Mis
suis viiga mustadenn pävadenn
paripairen tehitada!"

Hakatiigi plaam pidama. Sii
panime naha, süa humed, süa
liharaasukest, süa liivakarikuid.
Ah, sa armas aeg, etita endale
misugune art, et vaat' pärast

laina köstri, mammilegi, kui see
tahaks jälle sõbralikku vahetada
jalule seada.

Pisa ei alnud äisti valmiski veel,
kui juba hakkas sündima kalidard
asju. Porka jaoks suure arvuse
anguli pühuma, mis seal nüüd
latti on. Kellad pausuvad piinjo
pau, et tahtis kuulmist vatta. Ja
hoone suo oli nii suur valgus, et
Porka pidi eestiks silmad kinni
pigistama, ette kui jälle vaadata
võrs. Ja kui palju, mis meil tuli
hoanisse sisse!

Porka jaoks tagasi pere juurde
ja jutustas kõatsutades, mis ta
näinud. Oli see vast lugu! Igas
juhuses, et ei korduss apardus
köstri majas, pandi hambad
toole ja tämmati nahkkastile
vul mõned tagavara käigud juurde.

Alga mis nüüd veel järgnes, seda
ei suutnud Porka-pere mõistlus enam
mõista ega tarkus üles arvata.
Porka kahtles hirmust kaameks

Kui lumi jõe Mõnu püksus haledasti; nähes vanemate äravust. Äkki valgus kirst tinnult täis, mis samas jälle suure pehinaga hakkas Parika-pere tagavara ürgastest välja kahtsema. Oli see vast uuhin, katin jõe vihin. Suure vaivaga hoidsid vanemad Mõnust õrnas kinni, sest kõva tinnul ähvardas väetisest tagavara käikudest välja puhuda.

Aga uul kolidamaks läks! Vali ulon, helin jõe tiilin tahtis Parika jõe ta naise kõva trummi-nahku rebida. Suur kirst teigi uul pauskorde väimsat ulinat jõe vaiksus süs suure katinaga. Muusti lõi tinnuspask kirstis rikama, nii et Parika-pere selles naitaskuuti läi. Parikaide hoidsid kinni Parika-umast jõe Parika-ume Mõnust jõe käre püksusid. Suur häda oli tulnud nende üle. See ei tähendanud muud kui maailma lõppu! Näd surusid undid surka

jõe ootasid mis uul tulmas. Tuligi midagi. Kastris äruvat selitannist jõe süs kastreis kugi mingi seina eest ära, tõmbas tixust tuld jõe hüüdis pahaselt:

"Hüüd an jõe lõatko latei närimud!¹⁰ See oli Parika vana tuttav kirst, kelle majast ta alles täna oli välja kihutatud.

"Ära rikkusid ilusa jõululaul-mise!" jätkas kirst uul pahasemalt.

Süs jäi käre vaiksuse. Parika-pere kumlatas jõe ootas, kas tuleb uul midagi, kuid ei tulnud. Lõpus jäid nad väsimusest magama.

Sara jõe nohinute asemel sai Mõnu järgmisel päeval nii palju küünla-nasva, et sellest olis jätkeumid mitmeid nädalaks. Kuid Parika-taat läks süiski uut peavargu otsima.

— . —

Kas Sa mähtad...

Kas Sa mähtad nääri-jo küünlakum
külma, kui koduõues pakane paanuks?
Mähtad loakluwad talveteid üle
järvede ja luktade? Mähtad, kuidas
lumi erudises rujalaste all kui
joululaupäeval sõitsime kiviüksesse?

Kas Sa mähtad järvekuu vete-
rikkaid jõgesid ja päikesi küvi, mis näästad
tilkuma pami? Mähtad, kuidas me
järgmisel hommikul peale päikese-
paistelist päeva otsisime võida
jääpurikaid näästast ja imetlusime
härmatanud kuuski Siinimetsa
serval?

Kas Sa mähtad järvekuu vete-
rikkaid jõgesid ja järvesid, kuidas
kord tegime kopliõjal pitsikese
visiviski ja käisime omatsehtud
parruga karjamaal sõitmas?
Mähtad, esimesi sinilõllesid,
mida leidsime järvekaldalt ja
saabuvali lindude kolmnurki
taeva all ning esimese suldnaka

häiget õunaaias? Ja sidagi kui isa
põlluserval võttis saba kurd esi-
meks kevadkümniks?

Kas Sa mähtad lühikuu päikese-
paistelist päevi ja joovestavat
kevadet, mis puistas puud täis
lehti ja aasad kattis rahelise vaibaga?
Mähtad, kui raske oli siis koalis
nädalalõppu oodata? Mähtad kuidas
isa isimest külvi alustades võttis
murmuserval mätši pääst, palus
vainselt oma loojalt armistust ja
süs pro-protäre järve viskas
seemid rahvasse mulda mureks
lõikusiks?

Kas Sa mähtad jaani-jo künnaku
põhjomaiseid valgeid õid ja jaani-
pävasid tulest mi metsaserval?
Sa mähtad väidüpuha ja jaani-
tulide hülvest ning Kõigemäe
röömu, laulu ja huikeid. Isegi
Karja Tuks tahtis sel õhtul kodust
tulla ja Rüngeliste röömudest osu
võtta. Kodu vaimuks oli siis iikka
ainult vana ema. Mähtan teda nü

Mitmul jaanähtul aena all istu-
mas, mil kostsumed palgeid ali
suur rahv jo õnn.

Sa mähtad hurnatöö algust,
mil aasad olid täis viraki lühke
kelinat jo nüdumasna põnnad
mis kistis sügiseni? Kas Sa
mähtad sügiskunde põlluandi
jo sestlasti lahkuse rõõmu,
mida tahtisime karskummeend
kars aastat tunda vabadena
oma kodumaal?

Kas Sa mähtad...

Alga mõllus me küsin, ma
tuan, et sa mähtad, sest su silma-
an täis pisaraid jo valu. Sa mä-
tad palju raskem kui mina üalgi
askaksin küsida. Mure vätal
ihk kord kasvada üh paljude
kalmude meie kodumaal, kuid
üalgi mitte üh mere valu jo
mälistuste. Sa tead, et riinid an
sääb ainult valu, pisaraid jo suur
palve Loojale ning vanne jo
nudes vabaduse jo kodumaa

rüvetajale.

Mure kodumaa kutsub mind mure
mälistuste nimel, supärsast lähme, Rääk-
sina, sina jo sina, nmad säält jo mere
süit. Lähme süngetus nädades püstitai.
Oleme uhked oma suurel valul jo isamaa
armastusel. Oleme uhked oma põlgusele
kodumaa rasimate vastu. Mure võtu
nunde vastu olgu nõnda suur, et tule
meid hüglasteks. Tõstame käed koos
vandes oma Jumala us jo tõotame
oma mälistuste jo kõikide aegade
vabaduse võitluses langenute kodumaa
kangelaste nimel rauge matult võidelda
oma isamaa vabaduse ust kuni
vaiduni. Tõuseme hüglastena üh metsade
jo mägede. Nõrkame käige maailmah oma
pisarate valu jo mäs valute omaste haude
ning püh. võitlustuld õiguse jo kodu-
maa ust. Mure ühendatud jou suurust
ei tunne mure vaenlased ega mere
isegi vul. Kord vul oh Range Kalu,
Sa õpetate mind vahvast võitluma.

Jõuluähtu

Jõuluähtu pühalikus vaikus
Munul kodu ja lastepäev.
Kui karmult sattendas kuuvalguses,
Mü rapel kuis ka mäenõlv.

Jõuluõhtul kinkin sõidustul
Mond hoalitses emake hell.
Ta näaxis jõulujutust veel
Sis, kui läi juba kirkukell.

Kojusõit mulle kuhjaga illatusei tõi,
Ei mulist ununeda saa see kunagi.
Vanamake mullake, veel seda ta väis
Küpsitarnud varstid, ehti need jõulupungi

Sära nauratus emakele palgete läi
Sis kui jõulumus jägas ringitusi.
Isa oli, kes kirkikidest ilma jäi,
Ta oli vägas - oli taimetusi.

Ajasutas ei isal süda jää,
Ka mälestustel tuleb liisa.
Ei kunagi vist enam näi
Lapsepõlvkodu, emakest, ei isa...

Kodumaal on võõrad vägilaste väed
Kes lastepäeva kodu pälitand tuhans
Arjuse viinud ema - seat' käed,
Kes märvatud on isa? - teada tahaks.

A. Pile

Glavin 2.11.1952.

Terwitus.

Kajakast lendlemas näen,
Kinnalt ma süsatama jäen.
Valu mu südame täidole,
Oh mures mu kodutu ma?
Kajakas kuula sa mind!
Oled ju nänelajõ lind.
Terwitust siinuga saadan,
Kaju kus sündinud ma.
Sinule armult veel loodan,
Kaju väid lumata sa.
Tahaks ma, siinuga,
Koos ka lumata siinuga ma.
Ei ma saa, lennata,
Sest et süda ma ootama jäen.
Kajakas kuuled sa mind.
Südamest palun ma sind.
Terwitus kuusa sa väta,
Tsumaa poole süs tätta.

Tervita mitsi jō maid,
Kodumaa nurmi jō soid.
Kui vata pisarad laugelt
Kendel, kus palumas näid
ütte, et tervitus laugelt,
Kodutu ränduselt said.

A. Põlv

Glarn 2.11.1952.

Kajo!

1. Ma kodumaa mitsade süles,
Mis kunagi mulist si läi.
Nü mägedest orgudest üles,
Ja kajak sisukat' kae.
Refr.

Haldriao! Haldriao! Haldriao!
Armas kajo, kallio kajo!
Oled süin? Oled sääl? Kus oled Sa?
Oh kui kaunina kajak muu hui d.
Sul hui an, sul hui an,
mul hui ad, mul hui d.
Armas kajo, kallio kajo!
Nü plus, nü plus,
lu välu, su välu,
Ikka jälle kui hui an ma nü.

Haldriao! Haldriao! Haldriao!
Armas kajo, kallio kajo!
Oled süin? Oled sääl? Kus oled Sa?
Oh kui vägo ma armastan sind.

2. Ma kodumaa nurmel kōrgest,
Ning soode jō rahade sus.
Vai pājōmaa kuuskedl kōrgest,
Ehk allikas pālumi kus.

Refr.

A. Põlv.

Glarn 2.11.52

Maria

Oi, oi, oi Maria, Maria tule süa
Ma tahan sulle nārdata
Kui tantsima peal samba.
Ette taha astuda, ette silma vaadata,
Vas siis algab õige tantsu lust.
Tatsida, armult sirnuga;
Lambutants mu d üht ühendab.
Oo, oi, oi Maria, Maria tule süa!
Suu parast üksinda, tahan sinas elada.
Sina kaunis sinisilma sära,
Hõbedane hääkõla,
On mul mulis päeval kui ka ööl

A. Põlv.

Glarn 2.11.1952

Põrgupõhje Uus Vanapaganast

Katkend Antan Hansen Toomssaare näitendist
sellast kui Põrgupõhje Uus Vanapagan
on kirikuõpetaja juures oma tütre
naisega saanud kaksikuid hingekirjo
panemas.

Op. Ha! Põrgupõhje Vanapagan! Nüüd
ma juba tunnen sind. Tulid just
äigil ajal, mul on sinuga asja.

V.P. Ei, minul on õpetajahana juurde
asja.

Op. Tahtsin sulle just järku saata, aga
tulid nagu kutsutud, ~~mis on~~
kuule, mis on äieti sinu hinge-
kirjadega — ma mäletan, sinu
enese ja su kadunud naise
hingekirjadega? Sa ütlesid mulle
esimene kord, kust sa oma naisega
pant, aga kui ma sealt järku
küsisin, siis vastati mulle, et ei
sind ennast ega sinu kadunud
naist seia seal hingekirjas.

V.P. Mm et an ju surmud.

Op. Mis sest, et surmud, aga hinge-
kirjas väike ta ikkagi surma,

sest hing ei suri, tema on igavene.
Aga kui küll, algu sinu kadunud
naisega kuid tahes, jätame surmud
rahuks, nagu sa soovid, sest sinu
hingekirja putasse tawas...

V.P. Hingede hingekirja putasse tawas.

Op. Väga äge: hingede hingekirja
putasse tawas; aga kuid on sinu
enese hingekirjaga, sina ju elad
allus? Sinu hingekirja peab maa
peal olma, sest sa ju ise alid allus
suis.

V.P. Olin süin ja mul on lapsed, mi et...

Op. Kas sa ei näitaks veel kord oma
isikutunnistust. Ole ta sul kaugas?

V.P. Kaugas, pidi alima... süin ta an.

Op. Jah, väike näib kargas olevat, templid
ja allkirjad on alimas, aga anuti
vastavad nad, et sind ei ole.

V.P. Mures ma siis ei ole, kui olen.

Op. Ei tea mina, mures sind ei ole.
Rugi peab sinu eksima, aga kes
minu näta kinni... Kes andis
sulle selle tunnistuse?

V.P. Putmus.

Õp: Mure Putrus?

V.P. Mure... Su, kes taivas ust
haidab.

Õp. See, jällegi ahne tawa jõe põrgu
juures väljas, nagu minnal
kanalgi. (Endanisi) Ta on ikka
vanapagan.

Andis Putrus isiklikult, ma
mätlen oma käega, selle tummistuse
sulle?

V.P. Ei.

Õp. Aga kuis siis?

V.P. Ingel täi.

Õp. Aga miks ta isiklikult ei
andnud, kui sa tema juures
käisid?

V.P. Siis polnud ju kindel, kas ma
maa peale tulen.

Õp. Mure siis kindel ei alnud

V.P. Tahtsin enne vanamooriga ari
pidada, kas ma saab inimene
hakata, et andsaks saada.

Õp. Nojah, ja üt arwas, et ma saab

V.P. Küllap vist.

Õp. Ja siis alles saatsi Putrus

sulle tummistuse?

V.P. Siis jah.

Õp. Aga mis hull lugu sul selle eide
matmisega an, nagu ma kuulen?

V.P. Mure hull?

Õp. Eite pole ju kindel alandni.

V.P. Kuis ta siis oli, kui läks atsetud
põrgusse, armult kugi ei usu
seda.

Õp. Jah, inimesed on usust nõdrasse
laimud! Häda tuleb sul, armas
hmg, ka selle tummistusega, sest
ka seda ei usu lõpuks enam
kugi. Oeldakse - võltsitud.

V.P. Kuis nü võltsitud! Putrus ise
saatis.

Õp. Aga puudub Putruse allkiri,
sellel on häda. Kas sa ise pole
vaadanud

V.P. Ei.

Õp. Aga tule aru: vaata, Putruse
allkirjõ ei ole.

V.P. Ma ei tunne poekotakui.

Õp. Sellist on väga palju, et sa
lugeda ei mäista, muidu

oleksid võinud oma silmaga
näha, et see tummistus on kahtlane.
Sona ütles, et said ta Putnusest,
aga Putnuse mme all ei seisa
selle asemel on mingi vallavalit-
suse tumpel ja vallatallitaja
allkiri, sugi mii võlts ja segane,
et raske saada, mis see asi
on.

V.P. Valitumistus, Putnus on
võltsijä.

Op: Selle tummistuse järgi näib asi
küll nõnda olevat.

V.P. Ka tava inglid petavad.

Op: Ei ole kindel, kes on sind
petanud, kas Putnus või ingel,
kes tummistuse sulle kätte tõi.

V.P. Putnus ~~on~~ seama süuga
ütles mulle: kui tahad sün-
dida maa peale, siis pole sul
isikutumistust vaja, sest
sündijalt ei nõuta isikutumis-
tust, et kes ta on või kust ta
tuleb. Aga kui lähed ilma
sündimata, ütles ta, siis peab

olema tummistus, et alid sündinud
ja käis. Nah, ütlesin mina, anna
tummistus jõe ma lähem sündimata.
Angi kindlam, ütles Putnus, sest
sug on niisuke, et naised on küll
rasidad, aga maha ei saa, jõe
kuigi saavad, siis emmaku, nii
et sonagi võid emmaku maha
saada ja peod unest: alast peale
hakkama. Nõnda võib juhtuda,
ütles Putnus, et sa ei saagi ärgel
ajal maha, sest enne läheb see
inimsugu maa pealt alla.

Op: Jah, armas hing, ajad an kuja?

V.P. Kui oleks ometi katsunud naistest
maha saada, siis oleks mul müüd
äigi tummistus käis! Ah
Putnus, Putnus!

Op: Las see asi täna jääda, ma
kuiulan veel hästi järle, ehk an
omati aivult eksitusega tegeenist.

V.P. Mis eksitusega, kui pole Putnuse
allkirjõ, Valtitud! Puttus!

Op: Nis asjus tuleb väga ettevaatlik
olla, ja sona, armas Jürka,

ära tu endale selle tummistu-
sega mingit muret, ma kat-
sun sulle asjõ kanalada
Putnusega.

Jänka, sul pidi ju mõni juure
asjõ ka alama, ega sa siis
tummistuse pärast tulnud.
Mm sul ali siis, armas hing
südame peal?

V.P. Opetaja hana, ma tuln arua
lapsi hingekisjõ panema.

Op. Armas hing, su naine suri ju ära,
kust an siis sul lapsed?

V.P. Lapsed an Jüulaga?

Op. Kes on see Jüula?

V.P. Mmm naine.

Op. Aga su naine suri ju ära, me
just praegu näekisime sellest.

V.P. Ega siis Jüula ali surmud, su
ali liseti, kes läks otsitud põrgu.

Op. Aga milled sa siis Jüulaga
jõudsid juba abiolluda?

V.P. Liseti elas allus, siis...

Op. Kes pani tuid paari?

V.P. Mm ise.

Op. Kus?

V.P. Metsas.

Op. Kui et su sündis juba sinu naise
eluajal?

V.P. Jah, äpetajõ hana.

Op. Kas sinu naine teadis seda?

V.P. Küllap vist.

Op. Oli sellest teie vahel näõximist?

V.P. Väi vut!

Op. Ja te elasite idasi kalmekisi?

V.P. Ei, et vi hastas, jäi haigeks jõ
suri ära. Ta ütles, et parem
lühel otsitud põrgu. Ja läkski.

Op. Sinu hingel lasub siis patt,
armas Jänka. Mm sa tegid seda?
V.P. Lisetil palmud lapsi.

Op. Aga su ehk palmud sugugi tema sinu.

V.P. Kelli siis?

Op. Võib-olla sinu enda.

V.P. Tõrste mustega ei saand ta ju ka.

Op. Kust sina seda tead, armas hing?

V.P. Ta magas ju sulasega.

Op. Tead sa seda kindlasti?

V.P. Ega ma siis muudu sulast ära
põlitanud.

Op. Kus?
V.P. Kuumis. Ühes küümi ja kumtuga.
Op. Kas siis kugi seda ei näinud?
V.P. Eit nägi, vaatask pealt.
Op. Mmms tema ütles.
V.P. Eikedaagi. Nuttis, oli teisel sulasest
kahju. Pärast võttis omul kaelast
kõnni ja ütles - münd on ta mulla
kallis.
Op. Oli ta siis sulle kallis?
V.P. Surnult oli kallim.
Op. Mmms nõnda?
V.P. Ta ütles: kelles ma teda pean,
et tahan temalt inimiselapsi.
Op. Aga mis lapsi siis?
V.P. Teadagi mis - põrgukutsikaid.
Op. Kas juulal on inimiselapsid?
V.P. Aga kelle siis? Juula on ju
inimene ja muna alin praegu
inimene, tahan alla, et andaks
saada.
Op. Ütle amuti, armas hing, kuidas
tahad sa siis sin maa peal
inimena andaks saada, kui
sa tuisi inimesi, oma vundi

Isandas, põletad, nagu sa ise seda
näõgid, jo kuisa püha abielu
nikud.

V.P. Ma tahtsin lapsi jo lapsed on käis
Op. Aga nud ei ole seaduse no sinu
lapsid, armas hing.
V.P. Kelle siis? Kes on see, kelle nad on?
Op. Nud on Juula lapsed, mitte sinu,
Juula peab nad hingeri jo paruma.
Nud on tudmuse lapsed, mitte
mike jo naise, kes seadustikus
abielus.
Op. Kui it minul lapsi ei ole?
Op. Ei ole ega tulegi, kui Juula pole
sinu naine.
V.P. Ta on ju, mul on temaga lapsed.
Op. Mitte sinul temaga, vaid temal
sinuga.
V.P. Kas tead, äpetaja häna, ma tahan
selle majale siin tule atsa parma.
Op. Uii, uii, armas hing, kuidas sa oma
hingeri jo sega näõgid!
Op. Aga kui on armult Juulal lapsed,
siis ...
Op. Siis peab Juulaga seadustikult

pühasse abielu astuma, nü et
Juula lapsed alusid ka sinu
lapsed, muid midagi, armas
hing. Pealigi on see palju lihtsam
jõ kergem kui laste pärast
majade põletamine. Sest päle
mipalju kui põletad tüdruk-
lapsed jäävad amiti tüdruk-
lasteks. Nü et mine lusasti
Põrgupähjale tagasi jō...

V.P. Opetajohanna panub ikka sinu
lapsed hingekirjō, kassikud,
mõlmaid poisid...

Ep. Ei, i, armas hing, tēna ei saa me
lastega midagi teha, algu nad
poisid või tüdrukud, sest nagu
ma juba ütlesin, tēna on sinu
lapsed alles Juula lapsed...

V.P. Juula ei saa ju uusi elustama
last.

Ep. Seaduse us saab.

V.P. Nagu outsi Maria.

Ep. Kas või nõnda, kui su asi sulle
muidu küllalt selge ei ole.
Ja muid, armas hing, pane

taheli, mis ma sulle ütlen: tēna
mine lusasti koju tagasi jō kahe
päeva pärast pane endale puh-
tamad rüüdid selga...

V.P. Mul pole puhtamard.

Ep. Nah, siis pane rüüdsamad selga,
võta oma Juula kaasa jō...

V.P. Poisid ka, mis?

Ep. Ei, poisid pole loiatse vajo, sest...

V.P. Aga kust nad kodus tissi saavad,
kui Juula tuleb süa?

Ep. Nah, kui nõnda, siis võta ka
poisid kaasa, nü et tulete
nõrkusi jō minna panu sinu
ning su Juula nagu pruudi jō
peiu kirjō. Kalm nõdalat
kuulutan teid kirikus kantslist
maha jō siis võin paari panna.

V.P. Nü et ka minna saan lapsed?

Ep. Nü et ka sina saad lapsed,
pealigi uue kassikud, kui Juulal
on kassikud.

V.P. Juulal on kassikud.

Ep. Nah siis on kõik korras, armult
tule tunahamme ühis Juulaga-süa.

Valju!

Talumehe vaatamisväärsused.

Vanem talumees oma elukaaaslasiga külastavad isemaksudelt suurlinna. Vaatamisväärsused huvitavad nähtavasti peremest rohkem kui pere-naist, kes lõpuks hüüab: „Vanamees, jäta omi see linnanaiste vahtimine. Saad tud, nagu poleks sa eluilmas varun sääri näinud.“

„Nah“, muhkleb talumees — „seda ma praegu just ise mõtlesin, et sõnakesi pole juhtunud tepe mitte varun nägema“

Lugu Kindral Tõnissonist.

Värska laagnis väi kuskil mujal, kes seda täpsalt teab, astus kindral Tõnisson ühel päeval värska kõksi, et vaadata, kas kaksad koralikult kuclavad. Tule kõksi tuleb kindralile kaks sõdurit vastu, kandes suurt tooli.

Sõdurid turvitavad kindralit ja tahavad oma kandamiga edasi

minna, kuid kindral käsib neid peatada ja ütleb: „Andke mulle lusikas...“

Kohmetanud sõdurid püüavad midagi öelda, kuid ei saa põrmisemisest kaugemale. „Ma ütlesin teile andke mulle lusikas!“ kätatab kindral muusti ning üks sõduritus ulatabki lauaäärelt värskate kättega lusika. Kindral kummardab tooli kohale ja võtab sealt lusikaga, süütab süü maha ning kätatab: „See on ju solk!“ „Just nii, härra kindral, see on solk, mida võime välja.“ „Kalm päeva puhkest rahuseks oleku ust!“ sõnab kindral ja astub edasi.

Kaks hullu jalgrattal.

Kaks hullu on kaos jalgratastel linnast välja sõitnud. Kõnaga peatub üks neist ja lasub tagumisest kummist õhu välja.

„Milleks sa seda teed?“ küsib ta kaastlane.

"Sadul on liialt kõrge," vastab teine rahulikult.

Küsi ja vaatab teisele hahitsvalt otsa, vätab siis oma jalga alla niiskakatist kruusikerasi ja hakkab vahaselt lustange tüstpidi pöörama.

"Nah, mida sina siis nüüd tud?" küsib ta kaaslane imestusega.

"Mina? Lõidan kaju tagasi. Ma ütahn, et kugi näib mind koos sirmsuguse lalliga sõitmas."

IV Töölt vallandamine!

"Mis põhjusel ülevaataja siin siis vallandas?"

"Ülevaataja, nagu tead, on muus, kes käib ringi ja vaatab pealt, kui teised töötavad."

"Seda küll, aga mis oli vallandamise põhjus?"

"Nah, ta sai lihtsalt kadetaks. Mõned muhed arvasid, et mina olen ülevaataja!"

Moskvas näägitakse!

Moskvas näägitakse: Üks NKVD ametnik kahtab tänaval sõpsa ja saristab sellele: "Kas ma sulle juba nääksin Ivan Ivanovitshi surmast õnnitu juhtumil läbi?" Korutatu vaatab ettevaatlikult ringi, nausatab siis ülealvalt ja arwab: "Aga vaatata seltsimuss, kuidas sa arvad - näe, sealt ta praegu läheb!" NKVD ametnik saristab: "Pst! Mitte mi kävasti - ta ise ei tea seda juust..."

Raudsõnide taga...

Raudsõnide taga lõpetatakse kühmal ajal voodite valmis tamine, kuna seal niikuinii kugi ümaga, sest: raktshianäänid kas üsaa magada või ei lasta magada, partii liikmed on pidevalt valvel, ja järelejäetud - istuvad.

VII Lugu kindral Tõnissonist!

Kond kindral Tõnisson kontrollides sõdurite elumüüri, seisatab ära ja hüüab: „Konnapiidaja, nähes et kugi an maha sülitamud süstatab ja hüüab: „Konnapiidaja, järv an us, kindral üsaa enam edasi!“

Konnapiidaja sõdur vätab künast. tärkast tikutaasist tulutiku ja asetab sülgilaiqule ning ütleb: „Härra kindral, järv an sold peal, väite edasi astuda!“

Kindral vaatab sillale ja süs sõdurite mind ütleb: „sütsi päwa kartou konnapiidatuse pävast, ning pävast 14 päwa puhkust konnaliku ülalpidamise ust!“

VIII

Massimist surmud!

Kugi NKVD tegelane koalsa täi ust an saanud Staalimi premium taskukella. Mõne aja müödudes ta jääb aga kull süsma ja müüd lähel NKVD tegelane kellasipa

juurde ja selitab sellele ama häde. Kellasipp vaadanud kella süstpaalt ja valgaspäalt ning vätab lõpuks näpitsatiga kella süst välja surmud lutika. Eks näe rmet, kull hakkab jälle kätima. Müüd lausub NKVD tegelane: „Nofat, vat kus ta süs saigi! Kätia, kui massimist ali surmud!“

Jõulukõne.

Lõpp kaasmaablastel! Mük krupikene Belgia ustlari alime kogunenud täna ühisuus püks, et pühitõeda koos; julha müde larpipõlvist nii armsaks ja pühaks saanud jõulupühi. Jõulud on nöömpühad. Jõulud on vaimu- lpsituse ja andeksandmise pühad. Jõulupühade nöömus ulatatakse sageli käsi ama vaimlasele ja teptakse parutakse lpsitust. Jõuluko püüab igaüks nöömu valmistada ama sugubastile, süpradile ja tiittavatele jõulueingi näol. Käikjal valitseb rahm ja nöömu melleolu.

Täna, kallid jõulupühad, eks munub
mure meie lapsepõlv meie kallid
kodumaal. Kallis kodu, kui mure
vut alles alime noored, teadmata
elusaskustist ja saatuse viitsutustest.
Nii selgust: kergel sõlme ette jõulu-
maastik kodumaalt, kus maa oli
kaetud kauni valge lumikattiga,
ja metsapund hõimafarmid kargust
külmast. Kui kena oli sellisel kaunis
maastikul lihtseda saaniga jõulu-
laupäeval kinnikusse ise istudes
soojas saanis karmakasukele vahel.
Jõululaupäeval püüdis igalüks jõuda
kinnikusse, oli see vana või noor.
Nad ühiskud kes kodu jäid, võtsid
aga kodu palveruumatu ja lugesid
jõuluvangeliumi ning laulsid
jõululaulusid. Üheski majas ei
pundunud jõulupuu. Üheski
majas ei jääduks olma jõulu-
rõõmust. Ka käige viitsamas
hätikeses koguti varakult vuringuid
et jõuluss oleks midagi maitsva-
mat ja oleks ka jõulupuu ning

küünaltel sõnana kallid jõuluõhtud
toas.

Su käik on nii kaunis mälestus,
mis meil kunagi ei saa ununeda
algu millises alukasas või kus
meie ka peansi me vübita. Kuid
mure ustlastele aga kipuvad need
kaunid mälestused isik taarakus
pisaraid, ~~et meie kaunid mälestused~~
Rõõmsate mälestustega kõrvuti kuni vü-
isile ka käik see mis pakub meile
praeguse alulukord. Kerkivad isik
need teadmised, et meie kallid
kodumaa, meie lapsepõlv kodu
on meilt nõõrtud võõraste poalt
ja mid on sunnitud põgenema
kui metslaami. Meie an lahutatud
mure vanematest, sugulastest
ja parimatest sõpradest. Kui
palju meie kaasmaa elasi an
sunnivüsil küünd, tatud külmale
maale sunnitööle, oja laagrisse
nälgiima ja surma. Kui palju
meie häid tuttavaid an mäs-
tud ja hävitatud.

Mure teame ka seda väga hästi,
et need kaasmaalased kes veel
võivad kodumaal siiski tunda
mure tuleb avalikult käre-
sta neid kaunid jõulukaunid
mis on alati almsid mu kallis jõe
püha. Nimmega püütakse salata
ama mättid, sest vastasel korral
on ju teada mis see aatab.

Lastele siiski kõnelema jõulu-
jutusest, ega midagi sellist mis
muretses seda mõneme välu.

Sellist teadmistega, kas saab
alla mure jõulurääm veel sellini
nagu ta on nendel rahvastel
kes võivad oma kodudes oma
kodumaal ja süüa kaugel hirmu-
st ja tunarist.²

Kui käre seda muretses siis jääb
mure rääm hoopis prusikuseks
kurvad mälestused varjutavad kau-
gelt üle mure kauni lapsepõlve
ja mure jääb üle mu kallid
rõõmupühadel vaid kurbuses
mõelda oma mõneme ja praegu

naake olukorrale mure kallis kodumaal
Ühiselt on rohkem kergem kanda
süüaast ka mure, kallis kaas-
maastlased olime kogunud et
ühises peres muretseda käre
mid lapsepõlve kaunid mäles-
tus ning ühiselt peres ka tunda
kaasa üksteise kurbuses ja
mure. Ühiselt peres tahame tänase
kallid jõuluõhtul panna oma
käre nisti jõe paluda Tawara, et
ta täidaks mure laaduse, ~~naad~~
mure kalli koduma vabadusse
jälle peadest. Mure palume et ta
annaks usku ja laadust, ning
vastupidavust ka meile, kes
võivad kodumaal hirmu ja
kurbuse all. Et ta annaks jõudu
jõe vastupidavust meile kes
peavad vauhema sunnitaõ laaduse
Ühiselt peres saadame oma parimad
jõulutehtused meile kaasmaastlasele
kes võivad kodumaal jõe sunnitaõ laad-
use kurbuses ja arjuses.
Ühiselt peres saadame talle ka oma

parimad tingitused nendele kange-
lastele kes on pidanud ahvudama
oma elu kodumaal vabastamis-
est. Samuti saadame amad
südamlikud jõulutingitused
nendele mõvatutele kes on tapetud
ilmsüüdlult meie kodumaal oku-
pantide poolt.

Uhisos peres tahame laulda meie
isamaa hünni „Me isamaa muu-
rann jõ nään!“

Tallinn - Tartu - Türi!

Algab päevandist saade!
Täna hommikulene Riia-Tallinna
kiirrong, mis peab normaalselt
saabuma Tallinna kull keskhammi-
kuse, hilineb poole sõõgivahe-
st ääri me kange külm oli Tapa-
Tammisalu vahel väetud pool
kolamutult nauditud ära. Kergesti
olles väinud juhtuda ka kange-
annetus kui keegi täiskas-
talamus palus olukorda märganud
kes parajasti oli mööda minemas

külmaväetud nauditte rahast jõ
nägi kange liigiminas. Täiskas-
talamus ~~väetis~~ torkas kange
rataste vahel pütsavane, mis
pidusdas kange kiirust miväno
et vedurjuht tarpas olukorra
täpidust ning peatus kange.
Uhiselt talumehi jo nistijatega
aostati nauditte ~~asumise~~ punktiga
ning näng värs edasi lükkuda.
Kuid su väetis süski aega ja
männide nistijad pidid Tallinna
saabudes leppima külmaes
länud jõuluvorstidega mis
hilinevise tähts alid jähnenud.

Täna varahommikul talvas püri-
valve Eesti-Läti piiril Valga lähedal
kaks ~~piiri~~ salajast püriületajat
kes kandsid endiga kaasas
motomesuguseid salakampaniid.
Piirivalve valve mees väeti
salakambitajalt ära mitu püri-
püriületajat südameid, kaks kappi
kui vaatatud sumbluoi,

seitse naela midudest naeratust,
paar pudelit pruugitud läbu,
mõnikümmele mehestust ning
mitmesugust muud lüderlikku
kaupa. Kaubad olid enamuses
Pariisi pāntaluga jō mit niki
sissetoomine rāngult kulatud,
mõistetud kaubad kaupikuristi
pūnivalve poalt ning salakaubit-
sejad ~~paigutati~~ ^{saadeti} vanglasse
jōule toimepūha hammikuise
kukurle.

Heela hilisāhtul juhtus Tallinnas
Vene turul liiklus ānnetus, kus
kake nādalane noorpaar pōrkas
vastamisi kakissakūmne kuu
aastase tūtari lapsega. Vūman
oli āhtusel jālutus kāigul ama
sūle kutsikaga, ning noorpaar
omas suures armijaavastuses
ei pannud tähele lähenevat.
Kokkupōrkel sai kergelt põntada
noorpaari nōrgem pool jō
tūtari lapse kutsikas, kes vūdi

atukake kake saabunud
punarosti kāsikanuga haiglassse.
Põntused ei ole elus ardetavad,
kuid tullen lugu oli tōina hammi-
kul tūtari lapsega kes kutsika
~~kaiguse~~ ānnetusest kurvasdas
nū palju et tōina ennelōunal
tuli ~~hullumaja~~ vūa vūman
hullumaise lõunale jō arvatavast
peab jāāma ka āhtusele hullude
uhisele jōulugsaule.

Möödunud āōt, vastu tōina vara-
hammikut pūrkus N. katu luma-
vabrus tuli. Tule pūrkumise
pāhjus an trad mātta, seot.
Vabrus ei vūbinud āhtegi
klavat pāōle kake kassi jō
mōnukūmne hūre.

Vabrusi pea haane pōlis maha
maani, jāi jārgi ainult uul
laduruumid jō veikine liisa haane
mis oli kōnaldatud vanade
lõudele parandamiseks. Praegu
oleks vāinud ka midki saada

tulist nakatatud, kui poluks
tuli ärgel ajal märganud vabriku
kajamust, kes hädusult õige suutis
tuli nühkida talt süda, et see
jättis nimetatud koanid ~~stabi~~
puutumatuna. Hävinenud vabriku
kahjusid hindab linastar ummikus
2500-le kroonile.

Välis teated. Moskva

Nagu Moskva raadio teatab, on
Nõukogude Liidu valitsus päära-
nud Amerikaga, Prantsuse ja Inglis-
maa poole palvega ~~sihtide~~ abi
sõjalisel abi saamiseks puhuks
kui pears Nõukogude Liitu
nimetatama tema läänemiride
poalt. Nagu Moskva raadio edasi
märgab on ka see apprimüia
võetud küsimise tõsiselt kaalu-
miste nimetatud miride parla-
mentides ja antud loatust
abi saamiseks.

Moskva.

Pravda kirjutab: „Teadmata
põhjused puhkes tuli Staalini

Komissariaadis, mis asub Staalini
nimelisel tänaval, põhjo pool
Staalini väljokut Staalini nauditu-
jaana lähikonnas. Tuli kustutas
Staalini liiku valvuriga Moskva
tulitõrje, esotsas Staalini brigaa-
diga, kes sortis kahale Staalini
nimeliste tulitõrjijaatudega ja
kasutas uusi Staalini-nimelisi
hüdrantitõrjehase teateid
Stalinutse.

New-York.

New-Yorkist anturiti 9-aastane
poiss rahavarguse pärast. Ta avas-
tati politsei poalt tütarlapo-
põlde abel mille ta oma taskust
oli pillanud kuntra rahalt
pägenedes. Kui poisse polit-
asitõendena esitati pommis ta:
„Lida ma avarin, et see tüdruk
mulle pahanõuse kaela tuab.“

Berlin

Berlinist teatatakse et Saks-
nigijutt Adolf Haakrist külas-
tas möödunud nädalal isiklikult
vangimajo, kus harkusse vahiast
mõvarid ja mündvargad.

Vangimaja sõnades tuntuks
nigijutt väisakalt: "Tervist
vargad ja mõrtsukad!"

Sama väisakalt on vastanud
ka vahialused: "Tervist meie
suur jutt!"

Linn Tallon - Farku - Turi. Lõppes
päevaundest saada. Nüüd edasi
järgneb kinn ajavõtte saade
mõlles kuulide kergel muusikat
laulu ja vahelugemisi.

Ühte - teist

Ilmas juhtub asju suuri,
Mrs annab rahval kõne tüüri.
Ka ühte - teist tahan ma
Nüüd teile praegu rääkida.

Eks kogu maailm lärmitses
Ja vaba rahvas pidutses.

Kui kurat kalid kakku panni
Ja järsku maapialt kadunud oli
Läinu karmud tootsid kisa

Kui hauda rändas nende isa,
Ka maailma pühkam mure
Palus ärdalt silmad uue.

Jah hullu loodub igal poal
Ei rüü aita mingi koal.

Ei jakun seda ise teia

Kui lõoga pistab ama pea.

Kuigi kurat lärmud minema,

On tead jäänud päisma,

Nud kida sootand hukarud,

On mure hulgast kadunud.

Eks kina ali ka timest see

Et ama austajaid saatis põrgusse

Kõik karmud põrgu ali praal

Ja vana Jossif kändid laal

Kui on nad hästi küpsenud,
Ja ruumal saual kõrkenud.
Sis vana põrgu perumus,
Kis fassifiga süher mus.
Nad ahju serval istuvad
Ja raumist praadi martsuvad.
Ka rahal vatra sorn an
Mõlul pealt an ära purn
Selle fassof maapealt kaasa tõi
Nüüd sarukuga kokku tervistjõi.
Kuid euga pole käik läpetud,
Et mõned kamud küpsitud,
Nerd lüdale ilmas küllalt veel
Kis vapsalt põrgu poole tul.
Nad travad fassof an ju seal
Kis ootale põrgu ukse peal
Ta sõbral käi ulatab
Ja põrgu ahju juhatab.
Sellest arvan juho artavat
On vut mõnda tähtsamat,
Mis tahab pisut klaarimist
Ja põhjalikku uurimist.
Eks ah jälle lugu rää
Et ilma väne an teisiti
Sõdurid an seatud ritta

Kõigil terav vaade itta.
Nüüd maa, kus suurim demokraatia,
On hakanud unust ülest ärkama,
Seal rahva juures an müüd sõelur
Kelle mäistis pole just pödur.
Su ka muie laadust annab,
Mure mättud kodupoale kannab.
Eks saabub amehigi sord aeg
Kui kodumaa poole sardab laev
Kui ei mure rahvas hoali sest
Mis käänimas an praegu just,
Kest amakesest mipegu tegumist,
Ja ürestist tagant suskimist.
Nüüd tahab muregi mõni mus
Taha tähtsat nägu terve us,
Ta ajab ukelt ronna ette,
Silmad kinni tormab vette.
Nü kagus kugi kokku kruvi
Ja kubi uski rahval supi
Kus siigi kapsad kartulid,
ei punda isegi porgandid
Nüüd rahvi lanad uppi löödi
Rahva nimel ohvrid toodi
Kuid su käik an mage nali
nagu hapust liiga lüümus kali.

Kuid mis me sellist ikka on
On undsuid uul mujaltki
Nü kirkimud uul mujaltki mehed
Kus seadnud ette noodilised
Nall tahvad laulda lahkusest
Ja mure rahva uhkusest.
Kuid mure rahval, kes me tea,
Ei kunagi muut hästi vea.
Kus mõned sõbrad koas on
Seal varsti riskil solgitarm
Eks solk see täheb harsuma
Ja surmide sõbrad lahkuma.
Eks sandile tule hirmust vaha
Kui terve näst se laha,
Ja kake sammud tervel kaab
Ja säpsa põrgu pärgo meab.
Vul enne ama täpikust,
Tahan enda terve õpetust.
Eks aland ~~inim~~ inimesi, mure kõrgel luus
Kui uuterstme surma suus
Mure tõutis ali, jätta vaha
Kui saaks uul pävaks elu näha
Nü jätkame käre marse vara
Ja pagesime kus kugi ära
Kuid algu mure mure vade ehk patju

Seisame ikka kindel kui kalg.
Ärga jätku loatust ega vaha
Ega kantke süüa peale vaha
Uhendus an mure jõude mure armab
Mure püüdis jõe loatused vaha karmab

Luges 12. 03. 53.

Apardus. (mööda laulan, ühtki laulu)

Ma laulan ühtki laulu suure murega,
Mis mul mulde tuleb kurvast murega.
Te abielumehed pange tähele,
Et te elus sõnda ei jääks ka vahel.

(me alime kaks tähtsamat)
Se kunagi kord laupäev ali sell
Kui käes ali palga päev
Raha taskus, etu an kui nali
Sest hamme pühapäev.

Ma terve nädal nabelend, ah hio-hi
Reidust öötu higan, ah hio-hi
Su peale tahan minagi ah hio-hi
Pats võna paar patti alutki ah hio-hi.

Igalpoal muldtsa purgapal seisab,
Vünapood trakteri jõe monapal.
Mina aga mus kus trimpata askal
Vaatan kus tühi an laud jõe ümest.

Kõitsi liti taga seisab,
Rüul täis pudelid
Kõitsi liti seisvad kaas,
Kõigid, testid, püürid.

Noa apitas kod lapsi,
Et nad vätakervad napsi.
Vün an kasuks tervisel,
Valluri, valleraa, vallurili valleraa

Vätsin napsu vätsin kaks,
Tsimmai mudi nalla.

Tuju tõusis mure jõe naps,
Tsimmai mudi nalla.

Kul nõo must laulu laksutas
Tsimmai mudi nalla.

Toal vastu liti napsatas,
Tsimmai mudi nalla.

Oh tulge mu vastu,
või kõrtsutäis käre.

Ma tahaksin näha,
suis kellel jääb värt.

Kui võitluse oli karmas,
just suuremas haas.

Suis justus just see,
mis hullum sis loas.

Mul süda tursus turs turs turs
Lahti lais süs uro, uro, uro.
Sisse astus kartaväi
Ja kiinud kõisse mul läi.

Kül möna tuda palustn,
Halidasti hulusn.
Ma ei ole paha teinud
Mõned taolid katki larmud.

Mõnd kui tühjõ jahukatti
Halidasti klappiti.
Pärast just kui uppund ratti
Laalaputka tappiti.

Kül ali külm jõ putkas ratti,
Alli aa, alli-aa.
Tühjans teind mönn rahakatti,
Alli-aa, alli-aa.
Hammurkul kui kaja ~~ja~~ ^{tättõn}
Alli-aa, alli-aa.
Narselt sauna vasti vättsn,
Alli-aa, alli-aa.

Kus sa käärid, kus sa käärid
Põrgulone,
Kus sa selle äö mul ära
vedlesid.

Kus su abiulu mehel
Kõlulone,
Et sa äöret lätulõnde
Lõpitsenud.

Oh narm äö pahanda,
Mõs kasu an nüüd sest.
Ma soalaputkest putkuselt,
Tulen praegu just.
Kuid tema enam urhastas,
Ja hooqu juure sai.
Süs lullavars jõ püdsunui,
Mm tuijal tantu läi.

(Pais mehele priiso)

Sest ajast ilan ma kui mi
Vaid ama naisele ma pai
Käik rahad narse kätte taan
Ja putast saavu uitt ma juan
Ei olut aina julge ma
Sest ajast enam maitseda
Ma ästul issa murt lais
Ja varsselt tirkki alla paes

Montegni
3.04.53

Istun õhtul õues.

Istun õhtul õues,
Kinni silmi ma.
Mälestused põues,
Tõusvad elama.
Olin noor ja rõõmus,
Rahul kõigega.
Elu suurust sõõmust,
Maitsesin mureta.

Nüüd ma olen näinud,
Mõnda kurvastust.
Kaugel maaalal käinud,
Leidmas lohutust.
Aga ikka põues,
On mul kodu kaht.
Kelle armsas õues,
Ei olnud ükski aht.

Kuusikus.

Kui kunagi kuusikus jalutas,
Käo kukkumist vaikselt kuulatas.
Süis tea, et sind ma teurstan,
Ja pikka aega kuulatan.

Kui kunagi kuusikus jalutas,
Ja kuuskide kahinat kuulatas.
Süis tea et sulle saaristan,
Sind, armult sind ma armastan.

Kui kunagi kuusikus jalutas,
Ja imelist sahinat kuulatas.
Süis tea mure mätted lindavad,
Sind kaugelt nad saadavad.

Kui kunagi kuusikus jalutas,
Ja käbisid jalgeall purustas.
Süis tea nüst üks mu süda an,
Kõos mollega purune äm.

Õäl liran unelmad.

Õäl liran unelmad,
Päiv laskeb mures vaid.
Selle muult peitab ärn ähtu.
Tuld täiskas tawale,
Kuld tähti enda es
Näin ja su taab mulle põne
Sügestuult.
Küllalt siin tawas
Sügaruss uil
Maale laskeb,
Mu rahul näomune rüü.
Päiv su an ännu paas,
Hingele kurdust saab.
Oa saabub unistus ännu maast.

Maarjamaa kaibusid.

Jälle ärguse iskus vauken
Ma aegach Maarjamaa.
Ma võinaste väimude tallata
Kas ausa rahwaga.

Mu rahvas, kes lühila laulnud
mu põliste tammide all.
Su rahvas, kes aegach marus.
an surnud kui tinas jõe vall.

Mu lakkavad pälud jõe müdud,
jõe mütsad ning arjõ maa;
an läbi imbuud ajaloo vauetigi,
põraste jõe vartlusvõnge.

Mu rahvast an larali põllat
maailma maale jõe munde peal.
Kui üsrikud sündavad linnud,
kelle lapsepõlve kodu Maarjamaal.

Mu parmaid tüdrukid jõe paagi,
kel armas an Maarjamaa pind.
An vaulemas arjõ kõi laagris
nägäs, valust lähemas riind.

Kui riskjate mits laste kasi,
killed tundmatu äiglus jō arm.
On nad tungind Maaryōmaa pōrmal
Karmul pūn, hävitns jō pōrm.

Nad tuhans an pūhtand raavago
ūlusehitatud kaunid Maaryōmaa talud.
Purustet rasseti sūjōmasinade natost all
kaunid pūhtud, mīdud jō salud.

Maatasa teinud mu rahva tōi
jō ajaloo aegade tūgi jō vaua.
Surmavat vōltsust kōlvavad
nad ūle kauni Maaryōmaa aua.

Vanglarsse hēditud aursamad
Maaryōmaa tūtnud jō pajad.
Liina, ahastavate hāppitūnētega
tāitunud vagad Maaryōmaa kōjad.

Nad sōvrimud kōin, kōin mis
kuulub mu ausa rahvale.
Nad pōlastava pōlke jō rauruga
vastand emade armupalvete

Vāitmad lapsed an nad Maaryōmaa
emade sūledest rōnnumud.
Vanad jō saugod an nad hābistaval
kambel aktsate pūnade saatel tapnumud.

Kū paljū prasarid, valu jō mūtū
pūle ma kunagi varem uul nāinud.
Kūigi metmad aegade ruskused
jō vōltsused mu ūle an kōinud.

Miks pean kaandma mū paljū lēna
ma lmsiūsta Maaryōmaa?
Kōbitat valu jō arjst pean tundma
koas ama ausa rahvaga.

Hārdaid appi hūidid jō palvid
Ma saadan vaba maaltma poale
Taiwani Isā pōikka ameli uul
kord pūle mu rahva soale.

Hārdas palus, Taiwani Isā
astun su armastus altari ette
Mīs, mīs pūrast peab mu rahvas
Kaandma mū suurt vōltsust jō vangikett.

Montegnan 13.06.53.

Sääl kus missiväli...

Sääl kus missiväli lagundikud tuljib,
kõrgi kuustk kohak mäenõlvakul,
väike majake muantse ääres seisab,
lapsipähe kodu oli sääl kord muult.
Põlvi päikesel oli sääl jõe põlvi lölli,
noomalt mängisin ta lihts pui all.
Kallus mälestus, mis mul nüst päevist jäämus,
seisab kustumata hingis sügaval.

Olen vanas jäänd jõe mälestusis elan
naarpähe unustustenigets vut.
Mis kord lapsemehi avatledes taltis,
seisab vanal selgelt vaimusolme us.
Kodus oli ränk, mis shaldastis ial,
ihk küll tige seda mäestis hirmet a.
Säält mind vanimad kord saatsid elutule,
Nüüd nad pandud musta mulda pühkama.

Tahaks koju jõuda vätan ritsukipi,
kuid mu ämmamaa an kadund pillepilt.
Kaugel käigist, mis mul armas läin ma
pale ämme lödnuks imas rusagelt.
Kaugel väöset karmavad mind iikka
jälle kalli kodu poole tagasi. ^{matted}

ihk küll põlvi pikki aastaid mööda larnid,
lapsipähe kodu si kaot mulest iälgi.

Oh Esä kõrgõh ülevah,

Oh Esä kõrgõh ülevah,
Mu panõ miheli!
Kas sitolõ või sepõle,
Või vana jundile!
Sääl tuli illos sito-paiss,
Tal kuulak häppõ kelli:
Ta tõiõ pira pudela,
Ja andsõ jesõle.
Sõs jesä sümbäs pudelast,
Ja ima limpsas küllt!
Sõs üteli doro minolõ:
Nah Kata kuis sõs um?
Ja kui ta minno midsadli,
Ma lannu's sõnagi!

Võidupüha 1953.

Enne geograafilise asendi tähtsust arvestades alati tulnud väärtelole peamiselt kahe suure vallutaja vastu - venelastega sõda ja sakslastega lõuna. Ajaloo vältel on taolised suured võitlused vaheldumisi, kuid vahel ka kahe võimlasega vahel nagu su taolised vaheldussid ajad 1919. aastal, mil võideti Vammu lahing ja diviisi ülem kindral E. Padder telegrafis päevakäsku: „Täna kell 8.30 on soamus rängide dissant ja 3. diviisi väed Vammu linnas ja tema ümbuskonnas alla võetud... ju.“ Üks suure võitluse vaimlane oli võitlus võitlustes läbi kuld loodud.

Seda sai Võidupüha aega alguse 1919. aastal Vammu all, kuid sellel päeval ei tähistata suure võitluse armult seda võit, rahva võit, vaid see on minu kärgi aegade võitluste ja võitluse mahustuspäev, mil uski rahvas vaatab tagasi mineviku aega rahvete võitluste vanast hallist

mineviku aega Vammast ja võitluste läbi tulnud, mis sõdustas suure rahva tema puusid. Suure võitluse kodumaa ühte päty: marse kauni suure algusega, mis läbi alati kauni raamistiku suure võitluse ja vabadustunde. Võidupüha aegul süntas suure hallpäine president K. P. Kadriani lassi us võitluse, mida su kaitseliitlased - maaturbatturid kaostemalt antud tähtsusega võisid üle rogu maa laiali. Seda mäe künkal, ringul laitsid sel ajal, mil kaitselatas hämarusek käe, võitlused, milles lussidus särastat pugeldus vastu vabadus.

Näid oleme sumitad elama juhi. aastad latus kodumaa sadudest ja kirkudest ning mit ei ole aega mäe kahe sünda võitlused. Samuti ei ole mit ka lästlast sellisest putuks aega hallpäiselt nigiiselt, kelle saatus teadmata, ja raske, võime tappa on pandud suure rahva elu puu juurik. Suprast ei ole tule,

misda mure süüitame laialipõlletatuna
si ääl käigro maailmajagudes, un-
ders tuledeks, misda süüitamine
vanasti ama kallat kodumaa rong
mõlde luredist hilers vastu rasketo
võrkustes saavutatud vabadus, vared
müüd an mud tuledeks, mis süüidati
kodumaa rikkudel jü niaäl - võrkus-
tuledeks. Mud an peale mure vut
kümnitel miljonitel inimistel täno-
päeval arnass tulede, mis halli
troostitud tawast rasketel hetketel
valgustab.

Su tuli an üheskõitseks võrkuseks,
nagu su ~~si~~ laste jüko jüriaal 1348.
Selle tule valgusis peanu andma tõu-
tuse jätkata siia võrkust raskemas
jõuga, kumri alome jälle saavutamise
ama vabaduse jö isesuse, su an
võrkus kõrge ust, mis seadud mure
kodu jö rahvaga.

Mure võrkustitudel mis süüidati ühes
arnast lugest isiken poalt, kio ali
kogu usti rahva isondaj, an uut
ka terve mäte. Sillel väljendus

mnult käivide võrkude alusena alu
ühtis tunne jö raskushard. Kurgi va-
hepeal an süüitamise uis muutunud,
kuid mäte an jäänud samasena. Tule,
mis süüidatakse ukonäke kio
maailmaningus senna paistatud ustla
poalt, algu ühtlasi peale võrkus kutsu
ka usti rahva raskushardi süüitotikes.
Mure raskus an siia tule oma südamis
allus hard, et see paistus kord vajalik
hetkel laamavass lugest, mis vut
mud tagasi isirade maale laamemure
kalda.

Võrkust süüidatud tulede kummas
kummasdargel ühtlasi ka kummas
hardumises nende kangelaste kalmuile,
kio an varemud ajaloo kotel mure
vabaduse raskel jö süüitam: Hauda
põhje teile tänu, kangelasvõrk,
kud und!

Tänaal väidupühäl kummitame ama
unne, et kart an laamemas jö Eesti
tõusel jälle võrkjute peme. Hüüd
võrkuse vabaduse ust kütub läbi
maailma jö võrklijate sead laamemas

iga päevaga. Minu tahame luata et
saabub amik kodu aeg kuni väime
vartjätuna tagasi ~~minna~~ ^{minna} ama
kodumale jō jälle sündata vārdutulu
koduma ronnudel.

Kuid vārdupähe pūhtsennisel ei saa
unustada kunagi üda päeva kumast
usti rahvalt vārduti vāgi valdselt
tama vabadus, mille tātta piame
praegu üübrma põgenekina vādselt.
Sellest määdub täna 21. juunil
13. aastat kui punaväe võimud
surudi vārdumä Krimli Krimkatist
rahva - jō isamaauruturist kaastatud
„punast rahva valdus“. Selle sünd-
musiga tallata jälle alla Eesti
rahva jō nigi vusuvus. Selle päevaga
algasid jälle usti rahva karmaturo-
aastad, mis pole veel lõppenud, vaid
süvenuvad jō raskemad pidevalt
edasi.

Kui stasidustiselt harmisid, kōrk
~~and~~ ~~mid~~ ~~harmisid~~ mis rahaldas
Krimli poalt Eesti nigi kuskutamise
ei ole vāgi jōn praegu jälle kōnata

Minu tahame kōrk, millest i basiaadus-
likkusega Krimli suutis amikse
punase muuvalituse jō kuskutas
Eesti Vabariigi valduse. Mõjini
nigi Krimli rahaldas suudusvastase
rahva valdusid, milledega tahtis
lahastada rahva amataid. Kuid
su kōrk ali kōga lahane muu jō
tõstet vabade rahvastu pehmisero.
Valma ali summutud rōnisti jō
valida said armult itenāstne
isovisid, kes aliid määratud Krimli
poalt. Mõttekarmisid ei lastud
kandi taatidena rōnida, selle eest
taatidus juba NKVD.

Sama musti jōgi taatidus ka su
tõstes Balti mēridest Lātris jō suudus.
Kuid prōnt väime ka täna kōgi vāime
tunda sellest, et mid isoma mērid
kes aliid muu vabariigi ~~alustajad~~
alustajad, on saanud ama
pulgad. Praegu kōrk mid kes aliid
kaastigivad Eesti vabariigi kuskutamise
on kōvaldatud sama valduse poalt
keda nad ise amale saavsid.

Kuid veel karge vabusaamalt tuleb
mole mulde täna sündmus mis
tõrnuks 12. aastat tagasi meie
kodumaalt, Suu ali 13-14 jümmi
küünditamisid, kuis üht auge.
Kõrbi unu rahust ühtse nli 10. aastal
mumise ja unti laamavagumitaga
Ehkei vangilaagritesse arjussesse
ja nälga. Nud ahvud an miis rahva
katta lüge suured et nüd unustat.
Muu rahus an selgitud vaba maa-
maalde side jultumad vägruallu-aste
rahvast ajalaas. Ehkei paraku
läänumaastma kõmad an jäämud
~~katte~~ kurdiko halsuismis mures
ahastavate väike rahvast appi korditule
Kuid muu si väsi side selgitamast
muu tumu side unti rahva vraduse
ja jämmiga järjekundalt ja pidiuall.
Vanast kardupühkal saadame
amad südamelekkud teurttused
undele ~~raamat~~ kaasmalast
kus an vägruallt mist
kõvaldatud ja peavad vreltsusis
ja nägias vauvema sunnitio-

laagritis. Nunde ahvute mähstusis
langitame ama peu paariks
mumitises ja palume mähstis Taurasa
et ta kurgendaks nunde vauva
nunde vreltsusis.

(Kake mumitise sissas ja siis
hümar).
Nunde ämmitse ahvute mähstusis
sissame paariks mumitises vauvise püoti.

Kabukoni Belgras 22.10.53

Kaks vana kodumaa aigset süpra
saavad Belgras kaksu ja nunde
amavakile kanihus algab:
I Ah Jahan, rah ture kah, kus
sa alid alud mid pika pagulas-
aastall, si ah kusagilt liinast
kuulnud. Kodumalt pleksu
pidtmisid ajajast saadik kadusid
nagu vito vith. Kus sa siis müid
tõatad ja kuidas ama pärsi
aktusse ajad.
II Ah muu vai? Muu kabe
kaiu kake kuldagi. Ikk vauvema
ühten ataan sisse ja tärdest valla.

[Ei oah sidasi müüd küll, Sa alid
ju kodamaal ka alati selline
atsekahine mus, müüd kui aga
äkkha. Aga näagi müüd päris
müü juttu. Kui Das sulle süis
müüd lähub jo kus sa vahipeal
lasiid ~~st~~ jo kuidas süa Belgiasse
sattusid?

h Ah mis sääl rrrr nääki am
või kuts müd aasta lamma am
aga nah algi vana sõbra
paalist näägi sulle müü
sana ama mõnust.

Algusis kui kodust vauast
lastu sai, es tra esmalt rorgi
kuhu kanti põntada, aga näe
nagu rrrr rrrr sattusid
Sakste maah jo laasn säät
koan bulga tõiste amasugustega
laagris nagu sõgu tünnin.

Es alme muuni rrrr rrrr
iga astumistest jo traad
magada sulle rrrr karts või
kalm muunst üht tärse atsom.
Tead allid lattu sellased

murtmukõndsid nariid, koo kõrge-
ülemine pidi rrrr asemele
asuma. Alumsel kanal magasid
vanaid narsid jo väetid lapsid
jo kõrge ülemisel kanal rrrr
noarima müü jo plika.

Aga mus ma ütli va kallis
sõber, sellil ülemisel kanal
magamini es allu mitte
tunnele kõrge kasulikum. Vahet
kõppus hõngamini seisma
jääma jo hammikul kui
suitsu päisma süütasid, süis
allid alati sellane tunne, et
müüd plahvatab jo lundab
rogu kumplit ähku. Aga näe
es plahvatamine rrrr, talon
päris eluga valla.

Laagris elu allid kuts Ta allid,
süüga andi, suitsu kuh pidid,
tööd ei süümat midagi, müüd
kui vaata kuts päeva ödakusse
sua. Aga karamus täpisele
hakkas su väik hõnge täis tegema
Algariid igasugused krummused

jõ murdmised. Mudkui ütles pärras
targati lulle aga jälle paberileht
mina alla, kas alls mõtlikumund
kõsimeust jee jõe alls aga mure
varstama jõe selitama.

Mudkui kirjutas oma nime, ida
jõe ema nime, kus sündnu, millel
sündnu, kurdas sündnu, mure
sündnu, mure tüd tüd kodu
maal ummisõdo jõe mis anuud
põdas see vanarasa vanama,
kas sõjaväis alid alud jõe kui
alid mure alid jõe kui ei all
süs mure ei all jälle. Jah kas
närvi nõiakõsimusi käre malitab
mure süäl alls.

Ma jõe suurus kirjannus es all
aga nah mure sa hädagi sõne
mudkui laderon aga paberile
mure mure tuli. Põlud mure
asugi kas nad hanaid sellist
kõrgest tarpa seivod või ei,
mure ma kirjutasin. Aga nah
igas süs veel kirjutanimest
lõssi, pärist veel kui jõe.

Kõsimeust leht äs andud algas
see kõsimeust värs. Kõsti
jõe ka ühte jõe täist mure liist
kõige rahkum äs mure elu täis
see et mure ma aga kodumaast
põlud põlud jõe mure ma aga
tagasi ei lähe. Ma äiendasin
murele kül, et süäl an kormud jõe
mure an ühatsid kalidud mure
kas käre ärgid mureid rahka
põstava kõige rahadega. Mure
aga õilsis mure, et see päle äige
mure mure nägõn jõe mure aluat
nätsid saharann jõe ei tra mure
kõsimeust äs veel. Vahust
lasti süs selgast mure kiskude
jõe mureti mõnd äst jõe tarra
jõe mõtne tammise pommise
järe õildi ak-kui jõe lasti mure
tulma. Jah kallis süs kui
sellasid äiendamis jõe krommisi
sõgedasti ille tulub, süs aab
kall elu täis, et kas või ~~põ~~
ätsi püssinõm jõe see äige äs
aga näi süs äs karmatasin.

I Nagu ma mäletan sa si teinud
ju kodumaal üldse mõngisuguse
politiikaga tegemist, ega vist
si almsid kusagil organisatsioon
jõ vist saksa sõjaväes pole sa ka
tunud, mis nad sinust siis
nõnda kangesti uurisid.

II Noh kas mina seda tean
mis nad uurisid ja uurisid
aga seda nad tegeid, et ühel
päeval tuli politsei ja ~~siis~~
~~minu~~ andis mulle käsu, et
ma peava alima rahjulise
element äge snimise külge
ja minn an atusataud laagrist
Rõwaldada, ming minn vatsen
mina oma kimpesud ja kambesud
ja algu koki kodumad.

Ma küsi küll, et nah õelgu
nad mulle küis ma siis rahjulise
alin. Kodumaal ma pole
kullelegi kurjo teinud, alin
arnult rahulolevalt oma talus
põldu kasinud ja minn äkki
rahjulise. Aga si nmad

siltsanud mulle pikimalt kodagist
küidas ma rahjulise alin ja
mis asi see element an, mudsin
aastid aga peale, et ma algu
aga laagrist kodumad.

Aga egas ma tahtnud nah
nõnda lambeama alla anda
ikka küorsin uut, et nah kos
su äge kaht siis an kus
nud rahjulise inimesed peavad
minema ja kus mud elmunud
võrva ilada. Egas siis ka
kodagist mudsin saitis aga
aala usse itte, väeti minn
Räige minn marse varaga kaasa
ja uidi siis siina ärgisse
katta.

I Noh kuhu nad siis siin uisid,
ega nad vangi si pannud
ametsi?

Seda minn küll päris uul
mitte, aga see ali vist uul
hullum kii vango, vangimajas
an ikka muid amaitte ja
narsid jälle amaitte, aga

säär kas mona allon, säääl
allod käre segamini narsed
jõ lapsid jõe mihid, naared jõe
vanad jõe ma arvan iga
sõnnime saaga ama kult
sust su ali misugune pabel
mida ma ama slus itte
es asanu kujutab. Säär
süs pandi jälle monu monu
prõ, jõe õildi et su alla
läbi karmide laagris kas igal
tuleb isi endale tööd jõe lüha
atorda. Noh säääl anti ka prõut
süüva, süüva tippo aga mitte.
Säär mis to all, ilamist
väh, õnnistust jolla, aga
nah lüha sellisid õnnistust
kelle ali anda lüha a raji
pürsti väi saabastust
õmma laagrisse jäidka monu
parima kodumaalt kaasa
taadud asjad nagu rüha
kaldule jõe uus ülikand
jõe mõned muudki head
asjad. Arvatan esi, et mis

peaks ma küs süs tegema küi
mul mid asju palus almeid
jõe tuli jõe himi peale küi
õnam midagi pale lüha ust
anda. Aga näi taivara tull
isi appi. Ütel päeval tull iito
kaasmaalane jõe kõnles mulla
et an väimalus saaste maalt
võrvest lasta. Belgrasse aluat
sõkavajard vajõ jõe müüd
atõtavaid mihis sis saavva
õmma monu. Ma arvan küll
et ma virst selli töoga tarnu
is tule, sust ma ju iluag
armult mulla kaavama jõe
müüd äkki sält kaavama, Aga
su mus aga andis julgust
jõe arvas et töö äpitab esi
ta seltsa prõalt jõe laialt
käigist mõllist ma es taileam
midagi. Noh süs uimaks
saavtas mul temaga kaasa
õmma, tema aluat mulla
alõks jõe seltsavat monu ust
kui midagi vajõ an.

Nah nūmans tigringi südame
kõvast ja lāsson Raasa.

Nah algas jälle igavene
kūssimine ja uurmimine. Nüüd
kõrsti rügi püksid ja last ja
murti käre augud järgi.
Paimutatsi ittepaale ja tahapoale
kõruti kasa ja jalga, vaadati
silma ning suhu, isegi jälgade-
vale murti päjalokult järgi.

Elu kas täis küll, aga mäletan
esi, et las nad uurvad pealegi
iga nad ~~at~~ pale vrt sellost
laama armum närmid nagu
an sida ürs Kodumaalt
põtku prstmid elumint.

Lõpusse lasti ühule palerik
alla kirjutada ja äeldi savao
Nah sarn kake aru, et an
an kassas ja muna saaata
siit Kaveema muna.

Säbis selitas kah, et käre
an kassas, ning muna
põduva aatama uul paar
päva ja säs lahke lahki

sõidust Belgrasse. Nojah nü
ma säs müid algi sün sida
va sütt ugritemas.

I Ees se maadlune täo an ~~ast~~
vaske ja iga to mure rmmist
täo rka päris si ale vrt?
ii Nah mis müid ~~si~~ ^{sapke} Aga ma
ütke ~~si~~ ^{sapke} et iga to päris
mure täo is ale. Makaramid
ja ~~paatav~~ tuisid labajämsikud
väivad sida tika aga ühel
ärgile ussi pällumidule su täo
ikka ei passi.

I Aga sa aliss väimid amale
ka mõnde tust täod vaadate
ja üss saaksi ja ka sidasi
rannate tüstik maadele.

ii Sul an kaa öüda et müid
kui mrs põh tühid sidasi
ja tüstik, aga kas kassadest
ma müid kangid kühid välle
vatan müllega ma müid
tuisid täod välle saagon.
Sün maal am ja sidasi et
kui on lihm kirjutatud siis

pead kahum lugema ja
kurdus ja siis saad sellesse
rule ära ärgseda. Ja nende
tõrste maadega ma annan
pale see lugu ka nende
olus redagast, sest iga
juba pannud rahad ole
anna endusest täis ja siin
vähjamaalasel ei ole rikka
münd kui kava sütt või
vea sünnit.

I Jah muidugi täid ja eriti
naised täid tuleb muut välismaal
juba taha ryalpoat, aga laadame
et see alg kaudaks enam sellesse
ei jää. Ette saadakse peagi alg
kunas vämm väösa talme
raputada jalgelt ja astuda
tagasi oma kallide sünnimaale.
Amurkas ju praegu selline
kange püüdnud ja annud
kaasmaalased ajavad rah
kangit kodumaa vastastamuse
põhitteat.

II Kuul Rallis sõles, sa alid
ama mõistuse rah viist päris
sassi aamu nende va
kanferuntide ja ilu tä sõnade
kuulamisega. Kas sa alid seda
mummu kuulund et mitaleama
Rugi an saanud vagusaks
titta paljo sõna lugemise
ikka tuleb sellises malakas
ajaga vatta. Ja igaüks
kannud pale ju muidugi
sellega saad sõnake muidugi
võrd, ~~et~~ ~~an~~ ~~aga~~ ~~amult~~
Siin ei arita muu kui aga
tuli ja saad, sellega an
võimaluse kannud sõne
püüsi lüüa, lenikana kui aga
aitasse head juttu ja putasse
kanferuntide rong laaditasse
tatra mu peale ei juttu —
muid kui üht olusat paual
juttub mu et mud olusati
sõnade sõnake ja kanferuntide
tajaad saavad is kannude
kaust mi et nad ei taa isutun
ama patune pea prsta.

~~12. Lüheluse, 2. -~~
~~12. Lüheluse, 2. -~~

Juba aastasadu pööra
An Eesti rahvas rüha
Eland Soome lake kalda peal
Üsna kaugel pätyis seal
See maa an kuhu jo kirmu
Sageli soo, raba jo pörmu,
Kuid range usti rahva sügu
An rüha selles pödanu kugu.
Me rahvas palju vaua nämmid
Murest palju tõrnu ük käämmid
An röövitnud murelt ärgust jo vabadust
Väivõimuga väetud mure amadust
Kuid rüha an jälle sündinud mure
Kes võmmivad vanasti tallatud ture.
Eis teame ju mure kui kange jo vüad
Oled arjuse ~~raha~~ mure isotsad
Kui palju jägoos parun mure vaimu jo püsu
Aga uut püsu vastuharumise jo udu jo järsu
Kui viimase saalus kätte vabadus tund
Murest aasta sode nätti armult und
Ei vabadust teame mure väevad väid
Selle loamud on Eestlase tugevad kaid
Valiti ~~stõlka~~ juhtides Eestimaa püjad
Killedi koduses an Maarjamas kaid

Jahres alla palge nõnda kua
Sageli tullu pead püstma pea
Lerdale ju tursi kes tahavad ka
Ise rahvast jo rüki juhtida.
Nü ali ka mure kui valitus laadi
Tarku teadmisi välismaalt too di
Kui pöato ali juhtes süs öildi nü
Küllap Tõnnson tuss paremini.
Kui ali aga Tõnnson ismune mure
Süs jälle vastupidi istas jo kus.
Kõrside taktust teha an kuinto
Ei seda aska kangegi vunts
Eriti mure kes kammame uustlase mure
Mure alla juhtes an tawane mure.
Kuid alga kure ali ühte mure teame
Kammused põrgu pätyjo uut mure
Nimad mure hukatus kaila tõravad
Mure rahva varandused ära järeid
Vidused sõberisse noori jo vaimu
Röövitud käre mure alime armastam.
Killed uut vähegi armas ali ette
See armult jalga dile andis vaku
Kuid vähe an süski kes põgenema said
Enamus eestlasi unde pünata jäid
Mure südames ahastus jo mure an süs

Siis hävengu ahus me rahvas j. kultuur.
~~M~~ ² larali paratub Maanyomaa rahvad
 Kio ajaloo jaoksul an aland mī vahvad
 Muid jätkud an taavase saatase kaalus
 Misoovd j. umistud mustud an poalms
 Ruid muid kio uilime vaboduses uul
 Argu kunagi värsge mure kul
 Mui silt j. pūne algu ura
 Kuuldavasse tūha hādaarise
~~Et mid arjaleagakes vāstijad silt~~
 Et nāses j. kuulus vabamaarlm
 Sida mīda nārnud am mure solm
 Et pääsõrd lūkuma vabastus vārd
 Kio seaksid kättisse mõrtsurka rārd
 Ja ise mui uilime mude seas
 Vabadas vāstluses isomises mas
 Mui soovme rādu j. vāstist mure
 Kio ānu tist j. ^{vāst} ~~vāst~~ taomidan mure
 Hartse kaksid siltimaa tūtkud j. pōjad
 Kellil uul amised an maanyāmao rājad
~~Sein kio pūst aul tūtkud silt~~
 Ahisut suudame tūha paljū
 Ahisut alime kōndel kio paljū
 Kōndlasti soalub kōrd vabaduotund
 Kio jälle pūksame sadumaat rahulost und.

Luges 25. okt. 1953.

M. Ahuu ali hargi

Ahuu saunaskärs

Aga su pole enim gumala ilm, see
 ju kurassil ilm. Su alles mätle
 valla sellised hargused mīda emmē
 is alegi. Ma ioi alli karto päida
 naadon nagu ürtis tūg, ma
 ütlen, āro tūtkis kaast lūtkuda.
 Kae kio lūtku o'dagu sāngi
 vīsasi, mī ma sīma jāi.
 Ma iisa am, kio kurass mī
 sīma sauna ājas. Aga kio
 nummes alli kulm dui bündi lūtk,
 nāi hargus karnassit. Kūtkē.
 Ja kae mīd āsī tē. Arkan
 ülis, iku kuumust tūrs j.
 juuva tūkus. Oi kurassē,
 mätkē, et mīd mīnd. Kūtkē
 nāse sāngist vāld, et mīd sa
 kurass pōmēta, karga ülis
 mīne rūda tūtk. Nāne tūsses
 vāst, io tūha mīma, āga
 mīna, et kae et sa kurass
 jalamaid.

Nao sēis hāmmēn sēda tūtk
 sēssē mī tūapi uis vāi kēssē

pühtust alli rah katon nī paal
laapi, talle panmi rah kōmī,
asperimī üts lõnatārs atso jō
mīmi rah üts saplūstka tārī.
Rae kas sīs kōne nakkasi pelli
ajāma, just kuis üts nōhtis elass
kōne mar allu.

Na mus sa tüid vai allid
jahmōon toan nōngi nagu marun,
es lida enam vāditai ütōse.
Pristi karjūma, ymala ādgi
nāākri nagu üts ilajas. Lahtse
vīngusi rah ütsijipristi karjūma.
Nah sīs āmma ~~karst~~ andis
āhe nūmpka tārve toda
paldesjāna tilkasi. Sīs andis
nagi tōpa tagasi, aga kumms
sivagi, pristī muvisti nāākma
Es ānu midagi tetta, ājasi
nasse aptusi, et mme mūd
kurask tō sālts midagi, ütli
et palavik an rōm jō et
jāmpoma ājas. Aga lapsid
allid aovāraava vātmi āra
kaotam. Es eli vātst ega

ali. Tegime sīs kajamike uuse
taga igavust mīnglit. Temal
rah es ali. ~~Nah sīs klappisime~~
~~majapere mē uuse taga.~~
Na sīs lāssime majapere mē
uuse taha jō klappisime sālts.
Mul ali kasas seljās jō hīgi
mūd kuis vāitse. Nah tegi
sīs ust valla jō lūhtitasi
naturā, mē hē lake ali
alla. Na sīs sarsi sōmma
kawa mam jō āhmisi seda
uut sisse, nah kurask seda
tiib, mē tōapi uūs vai kēus.
Na lai rōka prist lahutamast.
Parast lahmis uul paal
pangi mam. Nah sīs lāssi
keldisse jō vātsi üts kāmbla
tārve kōsu kurask, et saars
seda hapmōon var kuida
kätta, Mul āngi seda hapmōon
kātun mē kake vāhe, ega
hammōon kōnsele nagu hull,
uūmati an pantvōrm.
Na sarsi rōka sarsi sāt kōnu

mamm sai mid kurse jō
uhtusi uitt atso. Nagu uru
naxas vai mī. Sūs tuli
narme apturri mant jō tās
sida mīsternz vai kastari
ēli, vai kuidas ta kurassai
mīmi am. Oli kastari vātta mī
uurand ~~ä~~ alliklaasi. Aga ma
pami n prinstesse paha tane
plaani tūve, koraga. No kas
sūs narre aakime. Sūs ammua
~~sar~~ andu tōrpentūmi.

Ma se kurass narre se
vallutama, taht kenge sust
valla vātta. Ja kui se nähatu
tulli, no küll ma vande.
Ma mē sa tūid vai allid.
Nū jantōrme hammikurte
valgeni, kulla kartmēni,
Ara sūs narme kabi's hapu-
rassi jō hästi soalast līka.
Küll ma uruti. Es taha
kuisxi alla mīma, aga
sāe ma piak. Prusse - prusse
mī palla kui lārtis ja sīs

larse jälle uitt atso mī kui
ūts kaan. Ma ütlen kōllatses
lū siinu un. Aga ma vātstn
ūti lahkamis, no teate küll
~~sida~~ toda paldarjana tōlvasi
mī paas mumpka tait.
Viskasi pīkali, kuid nāi
jälle aakma. No hargus alli
seu, es ale mīdagi tette
No sūs sās ~~jāta~~ mīusdi
kurongast siula jō pīpraga
jō pīrast hāidivat atso mī
it hamba mīusse seu jō
jälle sida mīmi. No sūs
pīkutasi - pīkutasi. Sūs tuli
sāer salt alt, ta teate küll
se tās kartis lūst uina, ja
mīs nad angī mid uide
pudelid. Mūd lāssiid kah mī
kui narsti. Sāer pīstis kaska
selga jō tās kartis lūst
mām. Irmā kah pīpasi
jō paldari hulka jō mūd
kui mōklima No vahipal
vātstne asperim taksuskas, mām

Mrs sa tüd, näi sõi R enam
ssoe as lahe. Ja süs maub
jõ malk, kum nud karts
lutrit kah rhuu. Lotus
faktis uut tuma, aga kai
kurask kas süs ~~lii~~ silme us
isteks sadelrsest ja süs
mmskask ja kuradi takksta
~~mann~~ narsvea mann
turrkoma. Na vammise alli
kava rhuu, is all mrdagi tulla.
No ismalt uhtusi nre
Saurkuro Rämblaga, sio
kahmasi atju suahi ja mätustas
sellega. Jumala ärge, alas vai
mäm ronnuse ära tapm.
Na süs tuli naabest sialt
kõvalt appi, tõi kasd arvi
ja sidusiva mu rmmi.
Süs väsis ikka nagu ära
jõ jäi prut nagu turrkoma,
jõ sio magama. Ja rei
ma ütlesse ~~arvaste~~ arvaste
et an hammise, aga alli
õdak. Narm tõi süs taktri

sell riizjutas pulbrid. Ja na
mā ma süs sun ~~alla~~ muid alen.
Aga na alli see aga ütts ~~alla~~
kurassilom, alas se mul
kas vai tassu sest välle vätm

Vanaaasta päeval 1984. a.

Võimsel Vanaaasta päeval 1984. a.

Jälle aasta mööda läinud,
Mis alome mu kuulnud näinud?
Kes seda käike mäletab,
Või õigest ära seletab?
Kuike mõnda teame ^{siiski} ~~teame~~ veel
Millest muut ka ~~lii~~ mul.
Eks Masseras alnud kisa suur,
Kui nsti poodi kurjo juur.
Miks kes tuhanded naitas NKVD-d
Lõpuks ka ise näendas sama teed.
Kuid veidi lüües aga sandisti see,
Et loomulikult lõppes tursel elute,
Kes ka tuhanded an nsti poonud
Ja kogu Lätimaale Paradiisi toonud.
Nüüd põrgus istuvad kalu must
Läüed kaarte, nüüpsid valkad pudelst
Nüüd vana Savik pugund ruttu

Sest põrgus makoma pandud veto.
Nüüd Pütnus vaatab, murelik
Kui vana sawik hädaldal
Nüüd mokas Mõs põrgu värk
Seal käiakse nongi pünste peal on säre.
Kuid imet juhtele mujalgi
Eh, täna jõe hammegi.
Saksamaal seisvad jälle mehed mas
Valgu mehed, tiadagi, runde seas.
Oksid, veltud, lodurassid
Otsigu vähi oma sõjaväepaari.
Kes on alnud valgus kange mees
Sisab jälle ahvilt tüstis us.
Aga kumlas tumbasse hiinupüüa
Joodaks Vabrikat joodaks uina
^{Prisnuvit} Mõnematki on rahum püüras kui rühus
Randal, et varsti kogu krempel on õhus
Kuid ah sa vaimi Prantsusmaa,
Ei lina endaga kunagi valmis saa.
Kannuents käre iid jõe päevad
Sangast kurje tontu naavad.
Alles 40 aastat mööda läinud
Kui Fortult vastu püüras saanud
Kares korda on veel hästi läinud
Kuid müüd virst on päevad laktud.

Kuid jätame need suured asjad
Rüügid rahvad sõjaväed.
Palutika on juba mine asi,
Ei seda mõista uss ei susi.
On aga koguni mõnda muud
Kus kordagi ei saa sulgeda suud.
Kas liidub Hmon rahvast teist?
Kes aluse kaalsam, rahvam muut?
Eks vaatkem meie ajalugu
Kui vahva alomud meie rahva sügu.
Mert sikkas liidnud kangeid mehi
Kes taitunud rahvus katuseni.
Mert puudub ama rikk jõe omodus
Kui süüsi am muul omu valitsust
Kui ma ei eksis siis on muul virst
Kerge õnnelikum aeg praegu just.
Meil valitsusi kalm väi mli
Ei sirma pääse pätt ega sulsi.
Mimistud, need on omu sada
Presidentidega on küll pisut hädä
Aga küll ka saab sellega tarme
Kui panime valimised käima
Mert amad kanged sotsialistid
Ei puudu pällumehed jõe mätid
~~Asumuse, pabid~~

Ka papsid saunamusti pajad
Nest selgelt teada nende pajad
Mest aga alimas uul ühes mees
Kes tähts tusti tähtsate seas.
Su an ju häda ds. Nää
Keda vist keegi praegu ei näe.
Aga tähtsantumele ta kindlast end
Jest ka tema ali jõe kungi president.
Mest organisatsioonid tubandud,
Jä nende juhte sadandud.
~~Mest agat oma kindel seht~~
Kahju armult prout su
Et mere rahvast nui nature
Jubbe jö organisatsioon an
Aga väge väike liikmeskond.
Ega su ei muuda asja uul
Lahenduse kiabi tustel tül
Seltse karku ruli väi väis
Saab ühe seltside-seltsi süs
Nui saab ümman seltside-seltside-seltside
selts
Ja presidentes, presidentide-presi-
dentide-president
Eks ali mest ka ama sõjavägi
Kes ümman sõjas imet teigi

Nest mui üli kogu mausolma
Kuhm aga vähegi kiidad silma
Kül kindlasti - sõdususe
Velturi jö muudu paarse.
Kui out aluso rüved rües
Kül süs Tivan imet näeks
Vajö 10 aatam pamm
Ja vaku kodumaa arugi.
Kui vabaks saaks süs kodumaa
Tuxxst kuusimus, kuidas seda jö goda
Meh rahvas õppind armult juhtoma
Kes tahaks uul alluda.
Aga mis me sellist täna müid
Mest ju rõvelida ka mõnda muud.
Sün Belgias, ak sa häda
Eestlan ka mitu sada.
Ka seltsid, mest karku kark
Mist tule min tähtsust suuremaks.
Mest pumbub aga uul ühe selts
Su ühes seltside-seltside-selts.
Kül ka sellige valmis saame
Nagu muideki kangid asju tamm.
Mest ^{on}amaid laulukoori
Ongestrid, lühed keisri taabid
Mere rahvas karkab igapäev

Ja ära väimsamaks läib
 Sümbl' ära verrat perit
 Kes korid ~~lähed~~ tähtsusest taret
~~Maad~~ ~~maad~~ ~~maad~~
 Paramehed aga tuvad naljo
 Kuulutavad kasjod väjjo
 Tõovad koda naise hulli
 Kälistavad kasja kelli.
 Lähju armult sin an su
 Et Eesti nide per an väene
 Ei ole midagi parato
 Peale pärismaalasega leppima.
 Aga mehed vaatse ette
 Mis ma tere ütlen
 Kus kes võõra naise nuppi vaol
 Su ka Eesti rahvale ära kaob
 Alati su pale ju mi
 Lõidul ka esandlaid.
 Ega su pale mitte ükski nõnda sin
 On sama ka tarmummas mujalgi
~~Maad aga, kus an mehed~~
 Aga täna muu aasta lävel
 Marame mehed, nõupid ärsuul
 Verle muuaste terv, tasi ütlen
 Ja kannataval kodumaa matlen

Et saalems piagi valodus
 Ja äli kodumaa poosugu valgus
 Suis jätame käik janni viha
 Sõame Eesti peksi, väid, liha
~~Suis lapsed õpivad koduma Eesti~~
 Suis lapsed õpivad Eesti kult
 Vano muudame oma mult
~~Käike armame suis Eesti tarse~~
 Mahume Eesti tarse suis kul käike
 Rikas, vaene, sõdur ja Aukamannik
 Saatus an almeid mehe kärgit vali
 Täiesti, qu armult meid tõelus nali
 Kolagu täna ja alati Eesti laulud
 Meile suu ja jõu püüdeid algeid ühted
 Käike tahme näha vaba kodumaa
 Nüüd mil muuaste saalems
 Olgu vaim ja viha unustad
 Lapsarast klaasi tõstame
 Ja head uut aastat soovime!

Montegoni 31. okto 1984. a.

[Signature]

Usuõpetuse tund.

Rahu —

Minul korral lugisime püüli-
lugudest, et Jumal võttis inimese
ja pani teda Eedini aeda seda
harima ja hoidma. Ja Jhaeva
käskis inimest ja ütles: —

August, sa ei tahi mängida tavliga
Ja Jhaeva ütles, käigist puudest
võid sa süüa aga hea ja kurja-
tundmise puust: —

Ants, sa ei tahi süüa koalitunnis
ajal, sest sulle on lõunatund —
Aga hea ja kurja tundmise puust
ei pea sa mitte sööma, sest mis
paaval sina sest sööd, pead sa
surema surema. Ja Jhaeva ütles: —

Peeter, sa ei tahi aknast välja
vahtida, pead kuulama mis ma
laen —

Ja Jumal ütles — see pole hea, et
inimene ükski on, ma tahan tunda
alei teha. Ja siis lasis Jhaeva
raske une inimese peale tulla ja
inimene reius magama. Ja siis

Jumal võttis ühe tuma kütje luist
ja tegi sellest naise ja saatis selle
Adama juurde. Ja siis ütles Adam: —
Yaku, anna see vurrukant süüa ja
mine tunniks ajaks nurka —

Ja Adam ütles — see on nüüd
luu minu luist ja liha minu
lihast. Aga madu oli kavalam
kõik teised maa elajad ja see
ässitas naise ta vastu —

Juuli, sa ei tahi naida, käed
laual ja kuula mis ma laen —

Ja madu ütles — kas see on mis
Jumal on, tule ütlema, et tule
ei pea ühestki rahvaia puust
sööma. Ja naine vastas: —

Kaarel, ära näri sulle pead ja ära
tapi sööma tiindipotti. —

Ja naine vastas — selle puu vihas,
mis kukk aeda on, on Jumal
õelne, sellist ei pea tere mitte
sööma sest et tere ei sure. Ja
madu ütles —

Liisi, mähuta ennast pahemal
poolel, et ma näen mis Juss tule
su selja taga —

Ja madu ütles - tere si saa
mitte surema, sest Jumal teab
mül päeval tere sellist puust
sööte, saavad tere sõlmonad
lakti ja tere saati alema kui
Jumal. Ja siis väitis Eeva
selle puu küljest ja sai ja
andis oma nühle ja tema sai
ja nemad tundsid inleid
alasti olevat ja pugisid Jumala
palge sst rahuaia puude
kiskle. Ja Jheova hüüdis: -

- Joasap, kus ar su parem käsi?

Jäta luksi rahule. Käid lauale

Ja Jheova hüüdis - Adam, kus
sa alad? Ja Adam vastas - ma
kartsin, sest ma olen alasti.

Ja Jheova küsis: -

Taavet, kelle sa tegid pikka
mina, tuli välyõ pingist ja
seisa tund aega ahju juures.

Ja Jheova küsis - kus ütles
sulle, et sa alad alasti? Oled sa
söönud puust, millest ma
kulasin söömast? Ja Adam

ütles - naine, keda sa mulle
andsid, andis mulle ja mina
sain. Ja Jheova ütles naisele: -
Nitti, kas sa siis seigugi targem
si ale kui peesid? Ära hiruuta.
Ja Jheova ütles naisele - Miks sa
alad seda teinud? Ja naine
ütles: -

Mart, onto pulk si ar mõlliga
sa mängid, pane ära?

Ja naine ütles - madu pettis
minid ja ma sain. Ja Jheova
ütles maale - müid siis alad
sa ära nutud näigi lajusti seas
ja ma tahan vthavaceni tõsta
sion ja naise vahel. Ja naisele
ütles ta -

Maali, onto sa naerad? Mis? Ah
Pueter rõditas! Pueter mine ahju
juurde ja jääd sionu setoma
tuuniks ajaks.

Ja naisele ütles ta - ma tahan
sulle väga palju valu saata...
(Lööb rusi'kaga lauale)

Nah nūud lähub asi liiale.

Kes võib uul seletada pühakirja

kui mäsugused talvad ja

patused lapsed tuvad rumalusi.

Jätan tuid käre peale koali

Kakaks tuomiks klassi istuma,

pidage seda meles. Nūud võit

välja minna. Süüdlased jäävad nunnad

Katkeine kruus

Isa tõi laadalt ~~Lusa~~ me kruusi

ja ema ütles et see on ikka ilus

kruus ja selle sest on hea kahvi

jumma või püüma lauale tulla.

Suati ikka ilus kruus, ilus pilet

peal. Seal oli 11 hani ja muis

suur vits käes nende järel.

Haardet alid pikad kailad ja

üks hani tusti taga oli pisikene

ja pildi kõrval oli uul vene

või saksa kullu või ei tea mis

kuli salm. Süs minna ütlesin

noo nūud minna küsin ema

käest selle kruusi amale ja hakkas

siit joama. Aga Joasep ütles

no vale, ema seda sulle ei anna.

Sellest jääb isa, ehk jälle kui

külmavõimusi on. Ja süs ütles

Joasep uul. - et ma näitan

kuudas kaupmehed proovivad

kas kruus terve on. Tema

päri kruusi pro peale ja tõi

tutse kae sõrmemuki ga külge.

Aga kruus ei teinud midagi

häält. Süs vätšin minna ise
ja praaurisin. Esiters ei teinud
ka häält. Aga kui ma kõvenni
läin, süs tegi küll häält, et an-
turve. Ja kui ma uul kõvenni
tahtsin süüa, kukkus kruus
maha ja lako katki. Ja minna
ütlesin ah Jumal küll.
Ja Jaasep ütles - aga nüü ei
sa ema käest saad - ja süs
hakkas Jaasep outma. Minna
korjasin tukid karku ja
uüsin šahvi kapi taha ja
ütlesin Jaasepile - ära sa emale
kaeba. Nüüd minna mätlesin
ihte pükki kruusi peale, ei
tahtnud süüa ega kedagi.
Ema ütles, et mto sul on, et
süüa ei taha? Kas alud haige
Ma teen sulle või leiba. Aga
minna ei tahtnud midagi. Ja
kui vanaema peale söäki õhtu-
palvet luges, süs minna palusin
ka tasakesi - Armas Jumal
Kuidas sellega saaks, et ma

ema käest peaks ei saaks. Ja
kui juba asemel alime ja tuli
ali kustunud, süs ütles Jaasep
et kas hakkame selga kratsima.
Me kratsime igal ähtul üksteise
selga - nii hea on! Aga minna
tano ei tahtnud, ütlesin ainult
et Jumal küll, - Kuidas selle
kruusiga ikka saab. Ja Jaasep
ütles, et kui alus selline hall
Vanamus, palus seda et see
põiaks terveks. Ja minna
ütlesin - Jaah, ei ole jälle.
Süs ma palusin uul tasakesi.
Ja ütlesin Jaasepile, et hamma-
lähin isaga kirikus ja palun
uul. Süs ehk tule terveks.
Kirikus ma kake ei palunud.
Esiters ma vaatasin kuidas
kirikbano altariasis luges ja
palus. Ja süs kui kirikbano
karslisse tuli, palusin tasakesi.
Armas Täevane Isa, püha Jumal.
Ma palun sind et kui ma
koju tulen et sina teussid selle

Kruusi terveks, siis mina alexsi
mhte puhku hea laps. No te
müüd - mts sei siis sulle alexs.
Siis ma ei päägiks millalgi
emale vastu. Ja äriksin pähi
kõik muie hstapetuse ja ka
selle pika kus ikka puhast
Vaiomust ~~ja~~ juttu. Ja
hagu näinisin plüda alla,
ja seal näinisin igal ahtul
kartuleid. See katkine kruus
an saabusis kapi taga nurgas
kuos Joasup papist koluse
üllesse leidsime. Ma palun sind
Te müüd! - Siis ma ei saaks
ema käest peksa. Müüd ja
igavusti, Amen! Siis ma
enam ei palund. Mätlesin
aga palvet ja - ja alin uut
tükk aega pälvli. Ja siis
täusin ülesse.

Minu lähedal palus ka üks
naine ja nuttis ise. Ma mätlesin
et ei tea kas tema tegi ka
midagi katki või an laps

haige. Kui meie Joasup haige
ali siis meie ema ka nuttis
ja palus. Ja mina küstsin
tasakisi isa käest - ei tea
mts sei naine palub, kas an
laps haige või tegi midagi
katki? Ja isa ütles, et mts.
mts - ah! ah ära räägi. Palu
sina ka. Ja mina ütlesin
äigi tasakisi isale kõwa stse,
Ma juba palusinigi. Aga mts -
pärast ma palusin, seda ei
äeloud. Ja isa ütles - pah
ka küll, ah müüd tase, kirikus
ei tahi näänida, kuula mts
kirikdäno räägib. Aga see
naine nuttis ikka edasi. Temal
ali kahi suu kokku kestatud
sitmaratik kaasas ja sellega
~~ta~~ ikka pühks silmi ja pani
vahust suu juurde. Aga iga
kord kui ta suu latti tegi,
seis alid hammoste vahel, sügjed
just kui peenikesed müdid. Siis
mina vaatasin kas isa ka palub.

Aga ei saanud aru.

Sel jutlus oli ikka pikk. Kirik
lagi on kõrge ja riividust ja
sidasi ruoner. Mina mõtlesin,
et kui mure tuul alus ka
mõisuke lagi, et siis ei saaks
ema midagi la vahel panna.
Ja ka viitsa ei saaks panna.
Tõugu siis iga kord auest.

Aga kirikbana ei ole sugugi
ilhi kaba peal paigal kui jutlus
peab. Kõik ikka vahel ~~alt~~
altariasis, ja vahel jälle
kandis ja vahel siina ääres
istumas. Aga kui varasema
õhtul palusidamatust altar-
palvet laeb, siis on ihte lugu
üks kohas paigal. Nii
mõna teen ka nii. Kui vana-
ema palvet laeb, esite olen
plüdi juures, see on altariad.
ja siis lähen ema sängi. See
on kangel.

Kui jutlus lõppes, mina
atsin isale laulusamatust

numbri järgi laulu illes. 112
oli. Ja pärast tulim vält.
Ja atsis siis kiriku lagidalt
rahva hulgast Kalmu tädi
illesse. Rääkis juttu ja küsis
et ~~kas~~ ~~mõne~~ mõned mõtsas
kõivad. Ja tädi küsis, et kas
muid lühem tülgu ikka veel. Ja
saatis muie rahvale palju
tervise ja siis hakkasime tulema.
Teiselt mõna ikka mõtlesin,
et ei tea kas on niid terve
või ei ole. Kas on ka nii terve,
et ei tumege, või on katki-
mõneku kaad tunda. Küll see
jumal on ikka üks vägev. Tema
on ükspuha mts, kõik tule
terveks. Tema atsis Joosepi
papist habusegi illesse. Ja
atsis mõnu nua illesse. Teinud
palungi teda selle pärast. Kõpli
kase juures ~~tuli~~ ali Joosep
vastas ja ütles - ei kedagi!
Lõuna ajal veel ei aland veel
terve. Minul hakkas süda

valutama ning ütlesin —
Noh.... sa valetad! Mrs sa
läksid linnaaegu vakkima.
Kodus läksin kahe sahvri
vaatama. Mina... tänabasin...
tasakusi... kaitserust ära —
Sa jumal küll... ikka ali
katki.

Tüfani kere

Kell - Pruuli, ma palun 594 —
Kinn - no ma ootan

Kell - Pruuli, ma palun 594 —
Jälle kinn -

Kell - Pruuli, palun 594 —
No jumal tänatud, nüüd.
Sain ühenduse. Kes näagit? ⁴
Maaler Kikas! Mrs? Kes
tapitsun te minu kabinetti
raheliseks või siotseks? Ah-ah-aa
Tehke kuidas soovite. Kahjuks
ei ole mul mingisugust
kabinetti.

Kell - Pruuli, palun 594.

Mrs? Kes näagit? Anna ^{prona} ~~Kurg~~ Kurg. Aga ma
palun Teid ~~pa~~ kallie prona,
kuidas varte alla mõnust
mõisugusel arvamusel? Mina
ei vaja nüüd ja loodetavasti
ka tulevikus ämma pronaad
Ei!

Kell - Ma palun 594 —
Halloo! Kes näagit? ~~Liisa~~ Kiisa
Kapellson. Mrs? Pakute mulle
5 vagunit koeri. Mrs ma sulle
kaerakaupjaga tegema hakkam?
Mrs? Ah ma sain valesti aru?
Ah nii! Viis vagunit kaeru?
See on ju teine asi. Aga pakuge
mõnele teisele isikule. Mina ei
ale kaerakaupmuse.

Kell - Pruuli, palun 594
Kes näagitaks? Mrs? Linaseft.
Mrs te pakute? 300 lütrid
kasteoräli? Ei, ma tänan.
Lüga palju ühele isikule. Ei
või tarvitada.

Kell - Palun 594

Halloo! Kes räägib? Proua Selma.
Mrs? Kas ma jälle Tüliga...?
Aga ma palun, armas prouakene,
mõnugustist asjadest ei räägita
~~teile~~ ju telefoni teel.

Kell - Pireli, ma palun 594

Halloo! Kes räägib? Matusleüros.
Mrs? Millal te peate mulle
surnukiriku koju ~~tooma~~?
Saadma? Täna! Ei ole vaja.
Kuigi korteriküis praegu on
äige suus, ei taha ma siiski
uul elama asuda mõnugusesse
õudsesse korterisse.

No nüüd läheb ka minu
kannatus.

Kell - Pireli, ma palun 594

Mrs? Rääkige valjemini ma
ei kuule midagi. Mrs? Püüdnud
äri ei lähe enam hästi.
Valvavad nannas kui kuradid.
No mis see minusse puutub?
Minu pärast saitke aema püü-
tusega või põngu.

Kell - Pireli, ma palun 594.

Mrs? Püüdnud pean küs pean
alema nauditse jaamas.
Vabandage - mind ei väi kuigi
sündida. Pealigi ei ole mul täna
seisugi aega.

Kell - Pireli, ma palun 594

Mrs? Magistral? Haapsalust ei
saa vastust! No mis see minusse
puutub. Minge Haapsalu.

Kell - Pireli, ma palun 594.

Mrs? Tänaõnnes aopenieterenduses
on kõik ~~peetud~~ pääsetähed välja
müüklud. No mis kavat on mul
teie teatriga tegemist?

Kell - Pireli, ma palun 594

Mrs? Kes räägib? Nämmelt!
Pean teile saatma seitsi kasti
älut. Vabandage, mul ei ole
õllelodu ja sellepärast ei väi
ma tähta teie soovi kõige
personaal teatritel.

Kell - Pireli, ma palun 594

Halloo! Keidas? Kes räägib?
Eemri on praegu vanne. Väin
helistada poole tunni pärast.

Minu pärast võib ta jääda
terveks päevaks vanoni. Mina
tada ei vaja.

Kell-Prüli, ma palun uut uumast
korda, lubage mulle 594.
Hälloo! Kust saägitaksi?
Seivaldi hullumajast? Tuli an-
diks nunnas vaba ja soovitati
seda nunnale. No nüüd an-
küllalt, keda siis nannitaksi?
Hts? Keidas? Kesjääm?
Kas ma uut vajab 594?
Ei. Täna prilli. Nüüd võit-
selli nunnari amale teida. ~~Ja~~
Jumalaga!

Vabariigi Aastapäevaks 1984. a.

34. vabariiklased tähistab 36. aastat, kui Eesti rahvas saavutas
oma vabaduse ja iseseisvuse ning kuulutati välja Eesti Vabariigi.
Selle päevaga tähistatakse Eesti rahva aastasadade pikkuse kannatus,
loatus ja võitlust oma vaba kodu ja kodumaa järgi.
Oli saakunud aeg kus suurvoimud amavahelises koostöös alid
endid läppmatusest ära vältama, ja Eesti agaramad
rahvapojad askasvad seda ära kasutada oma riigi ja rahva
kasuks ning astuti astuvisse tegevusse vaatamata
igasugustele raskustele ja takistustele. Vähi appi igasugust
kavalust et kaandada Eesti rahmusest sõjaväelasi kes
tunnsivad taliaegses vnn sõjaväes, kodumaa poimale, et
astuda aktiivselt vastu vaenlase jõududele mille ei muidunud
Eesti rahva soovid saada vabaks ja iseseisvaks rahvaks
maailma rahvaste ja riikide seas. Tunnis vabadusvõitlus
mida tunnime ajaloost Vabadussõja mine alt. Astuti vastu
mitmekordse ülevaalliga vaenlase vastu, kes oli ka palju
rikkamalt varustatud relvadega, kui seda oli mine alge lised
ja organisatsioonil alusel sõjaväel. Sõja tähtis matus puudusid
mure isalget sõjaväel relvad ja äge ning konapõlamine
varustamine mi mine kui ka taida ja muu ~~relva~~ relvad.
Igat priarjõ tuli alustada algast mull, tuli karku kojale
relvad mis väärad väed üksteise ust põgenemisel alid
maka jätitud, tulivad mid muuta võitlusvõime liseks
~~Samuti~~ tuli koguda varustust rahvalt vabatahtlikkude
annutuste näal. Samuti tuli rakendada tegevusse
vabatahtlikud vabadusvõitlejad, kes amal vabal soovil
soovisvad vastu astuda vaenlasele ning soovisvad taime
ja alid alla loomisel alusa riigi kasuks. Täna mine
suurtele riigijätkidele kes sellel ajal alid mi asuvad ja

organisatsioonid võimalised, et suudeti lühia vältida välistõrjast
igale tervikvale alukonale. Pärast kogu rahvas astus välja
ühtsel jõul ja nõul, käigil siis siin us armult ünn
sõlt - Vabariiklase meel - Vabariiklase väärtusesse astumise
nii noored kaalugevusest koos oma ajutajatega, kui ka
talupidajad maalt ja külasaametsmehed linnast. Oli küllalt
juhtumisi, kus noored, isegi vanad väärtused vaimlase vastu
kõige kõige kõval, kus kaalugevusest tuluvad noored, sageli
oma ääri ettevalmistava appusetta, tegutsesid olid
kangelased ja tegutsesid mitmed ~~isikud~~ ühikuna
vaimlase vastu. Sageli mõndi väärtusesse ulvato, sest
seda ei aland kusagilt vatta, kuid mõndi loatusega et
sõber ja naaber saavutab varda ja siis saab kaardid
vaimlase rüü mõng astunud tegutsesse ulvaga; vaim-
lase oma ulvaga. Mõndi väärtusesse mitte summutult
hirmuga südamega surma us, vaid palav isamaa armastuse
ja kaunis tulevikku loatus tüveist vabadus väärtused
See oli tegutses ulv, mille vaimlaseid püüdis, ja mis
tõi ka varda mure nõiade ja rahvale.

Päev palavasid hõlusi ja vabadussõja vardaikat lõppu
algas nõiade ühistööd. Seda tehti nii suure ja
palava isamaa armastusega, et ääri lühikese ajaga oli
mure Eesti Vabariik sama kõrgel tasemel kui mõned
aastasadast vabad aland suurriigid, ja isegi mõnes
asjas kõrgem ~~mitte~~ ühtama suurriikide saavutused.
Tähtsimega rahundusid nõiade ja rahvajuhid ühis-
töös tehti nii kultuuri- kui majandusalal. Rahval
oli tähtsime ääri ise oma tööd ja tegutses määral.
Eestlane oli tähtsime peenem oma maal ja oma kodus.
Alid avatud käre hõlusi ja kultuuri lühid kasvavale
nuumale. Eesti talupidajad hõlusi oma päeva suurima

nõuani ja armastusega. Kas ei ole minu rahva hulgas
inimesi kes on maailma kuulsuse amandunud nii mitnelt
alalt. Eks ama min väikene rahvas maailma kuulsusega
teadlasi ja kunstnikke, samuti ka spordi tegelasi.

Kuid saatus on karm mure, mis riigile ja rahvale.

Arvult 22. aastat saime naabide seda karmist vabadeist
jälle on saatus mure peale pannud mure ja loatused
mng aatused. Juba 14. aastat ei ole mine enam saanud
vabadena pühituda ama Vabariigi sünnipäeva.

Juba nnda aastad oleme pöödnud elama põgenikkena
kaugel ama sünnimaast, väärsil, vääna riigi kartse
ja koale all. Mine oleme kui hirmunud mets luama
larali pöödnud üle kogu maailma, kes on maha pöödnud
jätma ama kodu ja sünnimaa, et päästa ama armukene
vara, ama elu. Oleme maha jätnud kätte ama noaruse
mängumured ja kaunid joonajad. On jäänud maha
mine noaruse elutöö ja kaunid unistused tulevikule.

Kas ei kuki mul sageli kulle küsimus: mis on minu süü
et minu elusüütu, vabaduses ja aususes olav rahvas
peame kandma sellist mure ja raskuse koormat?

Kuid küsi ei suuda vastust anda sellele. Armukene vastus
mis väime anda on see, et mures oleme nii väikene
rahvas, et mure end ama jõu ja rammuga ei suuda
sõõr ole muutnud ~~mitte~~ püsima ja maksma panna.

On paratamatus, et peame amo loatusi saama läänemaarlaste
diktatuuride täiendamisest. Armukene mure
suudame ja mure peame praeguses põgenike alukonas
tegu, on teha selgitustööd mine argutist vaha
diktatuuridele Eesti taavabastamisest. Minu ei
tahi kunagi väärsil kaubast läänemaarlaste
riigimure südamestunnetustele ja minu hääl ei tahi

hüalgi vaimida tõe ja õiguse nõudmisest. Mui
katus an selgitada, milliseid ahvuid em meie rahvas
kannud Mui nigi laamisel ja milliseid ahvuid
an kannud viimases maailma distluses. Mui
raha portmad ja valutamad pajad ~~et~~ u tahi kunagi
võrre kätte seda selgitamast millise eka õigusega
an väetud murel mure koda ja mure rogu Eesti
pagulaskond peanu ühiselt elluks andma ama
jõu ja energia, et alla valmis. Tõe ja õiguse marovuse
pääsemises. Ühiselt an mui soovutused suuremad ja
vabest mi suured, et mui ise ei väi armatagi milline
jõud sellal an. Eni mui Vabariigi aastapäeval kunas
an mui mähtid kaandunud mure kodumaal sünni ja
selle ~~järe~~ taasvabanimise küsimustesse, töötame
jääda ausatuse ustlasteks ja isamaalasteks selle
südamis an armurini laatus, Vaba Eesti.

Täna tahame oma südames mälda nende
kangelastele kes an ahverdanud oma elu vabadus-
võitluses Eesti nigi laamisel ja samuti nende
kangelastele kes an ahverdanud oma elu maailma
hirmsema vämm vastu värdeldes viimases
maailma sõjas. Samuti Vabariigi aastapäeval
pühul kirkuvad mitte lüna mähtid nende kaasmaalaste
annutute ahvite mälestuses kes an mõvatu
akusentide poalt mui ~~ma~~ nigi vallutamisel. Samuti
ränduvad mui mähtid nende kaasmaalaste juurde
kes viibivad praegu suurtes kannatustes Venemaa
sunnitöölaagrites ja samuti kodumaal võlodes
võõra vämm pütsa all. Kõigi nende kangelaste, ahvite
ja annutite kaasmaalaste mälestuseks tahame
tahame mälestada vaimse lüna püstitiduge.

Katkend komöödiast "Hullusärk"

=====

Oi sa korrat, no küll lahup. Mes korradi kihvtit ma omale küll ühse sisse ai. (näeb Eedot) Noh, mes sa penipoig seh-kendat siin mo nõna all, kui sa karjaga mõtsa ei saa? (Eedot Kari tull ju õkva praegu mõtsast!) Noh, siis sõida poti laadele, vai tii mes tahat, aga kae, et sa siit minema saat ja piiskopi kiiru-sega. (Eedo kaob) Oi, oi, oi, silmägi väriseva juumisest ja nüüd pidi sii ohjavaras ka mulle viil jalgu jääma. Inemise hong om esiki haige ja palas sehen, nagu sunnitamise valun, nii et õssi va puumise nüüri ja parajat ossa ja tema sanfiscoolikas sehkendap su nõ-na alla (Istub).

Sa korrat jah, küll sii elu võip min-na..., nii, et om õkva lännu. Kui ma aina nult tiißssi, kes see pimesoolikas om kes Milvi mo kõest ära näpsas, ma lases ta õkva ära uputeda vai lahki lüvva. Okva õige, parem viil lahki lüvvä, lahki nagu pada-kunna. Oi, oi, küll lahup. Jah, sii Milvi. Kae kos om tütrigul magniit. Tull ja sehkend segi mo elu ja mo meele. Ja siis kui mo sehen õkva kõik kohi armastusest, lükäs tema mu armastuse tagasi. Miu, Sandimäe Lööndre? Ma ole rikas, ütli ma talle. Mes talu? Mool om korrat, pallu rohkem kui talu. Mol om liinan kolm suurt majja ja ma ole katen vabrikun aktsinäär ja mool om raha pangen, nii, et ma või osta veel

Nüüd ei jää ma musuta.
Kui ma käsi teda näpsas,
Tahtes teda omata,
Tema krants mind säärest näksas,
Jälle ilma musuta.

Muru istmel leeri-õega,
Istusin kord võpsikus.
Silitin ta põlve kõega,
Linnud laulsid lepikus.
Süda sees mul polkat põksus,
neiuke kui sulle istus.
Erilane puksi pistis!
Jälle ilma musuta.

Mis ei ilmsi korda lähe,
seda vahest unes saab.
Aga kellel õnne vähe,
Igati sest ilma jääb.
Ukskord unes pidin saama,
Uhe väikse musu ma.
Kirp mind pidi üles aama,
Jälle ilma musuta.

Nii on kulgend minu elu,
Ikka ilma musuta.
Piinarikast musu-valu
Kannan kaasas endaga.
Aastad läevad oma rada,
Kangel arm ja õnne-tee.
Kellel on teist hale süda,
Andke musu minule.

=====

vartali majju. Ma korrat või sulle osta hõberebäsit tosina viisi, ma osta sulle üte terve maja kõige miibliga, ma osta sulle auto, ma...ma tii kõik, mes sa aga egänes tahad, kui sa oled nõus ennäst mooga kihlame. Korran, õkva õige. Ja ära sa tuud pelga, et ma ole vana soo jaoss. Ei mooga sool armastuses puu-dus ei tule. Ei tule. Aga te olete ju naisemees, üteli ta mulle. Mes tuu putus ütli ma. Tuu iist om mul nii pallu raha, et ma või kinni massa kõik patu, mes ma eganes tii. Egas ma ei tahaki jo sinna naises. Mool ju naine om. Ei, me kihlame endit ainult nii, mesinädälates, vai nakui nüüd moodun om, vintiil-vahekoorks. Ja siis nakas ta naama ja üteli, et mia ole tema jaoss vana. Vana? Korrat, moole oles nagu ohjaaru perule hobesele saba alla sattunu. Vana!?...Oh, Milvi! Ma lubasi talle osta nagla viisi taivatähti, ja tema? Temax naarse ja üteli, et mina ole vana! Sa korrat, lowri läits mu armastus ja mo plaan ja õnn korrat olli nii lähkusen. Okva õige! Korrat, kui nüüd konjakit oles. Ma parandas oma päh ära ja juus ta siis avvesti haiges. Okva õige, sest kae, kui inemine om viil nuur, siis om tal sii armastus aga kui vanas jähäs, siis ei ole muud kui juu.

Mr. of. Previde!
Stefan. Vel. Kuske

Isamaa hiilgava pinnalta paistab,
Stalini päike ja Ruusveldi kuu.
Pagulaseestlane asjata loodab,
Vabadus läänest, on Moskvale truud.
Ai, la, le-lale-la-lla-lla,
Kuis kuram veel haljendad
Eestlase maa.

=====

Veel kaitse kange Kalev oma lapsi,
Ja õpeta neid riidlema.
New Yorgis, Augsburgis ja Rootsis,
Neid võimu pärast kiskuma.

=====

Edasi, edasi Lembitu pojad,
Viha meis kogunenud taas.
Riielgem, kuni meil harjad veel soojad,
Kuni me sangarid, võitlejad, loojad,
Häbi sees lõplikult maas.

Sudameis paisugu isekas viha,
Kadrdust hõisaku laim!

Muldagi kadudes salakem maha,
Langenud isade vaim.

Edasi, edasi Lembitu pojad,
Rüüstagem lõplikult kõik.
Otsigem välja veel viimasedki roojad.
Valedest põimigem tõik.

Vennale andkem kõikaga pähe,

Oele osak me laim!

Meil ei ole teps midagi püha.

Maarjamaa?... Hah! See ju vaid aim.

=====

Mis laulu laine lahkesti, Hrushtshev?
Käib kullakeeli südame? Hrushtshev?
Ju Kremli poole häbelik,
On kummardamas lääne-liit: Hrushtshev!
Tark rahu tuvike.

Uks hõiskehääli, üksainuke: Hrushtshev!
Käib läbi lääne rahavaste: Hrushtshev!
Ja pulganina sõprus ka,
On pannud lääne hõiskama: Hrushtshev,
Tark Kremli linnuke.

=====

Oleksin mina Rinaldini,
Paneks Kremli alla miini.
Ei ma kõhkleks mitte mõhku,
Laseksin ta raisa õhku.

Ho-ho-ho, kus oleks pauk,
Kommust järele jääks auk.

=====

Neli suurt löid Aadu knokki.
Kolm said hiljem ise lokki,
Vennasüda Kremlist vedas alt,
Oeldes teistel kavalalt:
Vot, tjeeme sõprus sajaks aastaks!
Germania, see jäägu saastaks!
Aga, andke mulle vetu,
Utelda kui tahan netu.

Muidu tõuseb Fritshen taas
Ja mina, mauhti, maoli maas.
Satelliite kah mu naado,
Sest kui tõuseb kord tornaado,
Keda saadan ette surma,
Kui on vaja vaenlast julma,
Opetada hoidma korda.
Muidu lööb veel sisse morda.
Tritvus ras, takovo tshorta."
Lääne kolm ei olnud targad.
Andsid kõik mis tahtsid vargad:
Bolshevismi penikukid,
Kremlist tulnud namelukid.
Nii sai neljast suurest üks.
Kolmele jäi tuhi püks.
Kolm nüüd nutunaisteks Genfis,
Silmad paistes Kremli senfist.
Jah, nii ikka siin maailmas:
Kui sa saatana kallas,
Varsti omal vesi silmas.

=====

"Musu-valu"

Viisil: "Minge üles mägedele"

Onne pole palju elus,
Eks te ise ole näind.
Mürgitilk on igas lelus,
Petlik on ju iga neid.
Sest mul tihti kurb on süda,
Et see ilma kord on mäda.
Mõelge, kordagi ma elud,
Pole saanud veel suudelda,
Olen ilma musuta.

Juba kui ma karjas käisin,
Oli mul üks piigake.
Tiiu tasane ja helde,
Oli armas minule.
Aga kui kord mehe kombel,
Tahtsin teda suudelda,
Pani tema, rumal plika,
"Mamma, mamma!" tõinama.
Jäingi ilma musuta.

Kooli põlves naabri Tiina,
Kussus metsa kondina.
Oi, kui tore, mõtlin mina: